

2,000,000 vojakov.

PRVO LETO VOJNE BO STALO ZDRUŽENE DRŽAVE SEDEMNAJST MILJARD DOLARJEV. — KER JE BILO NAMERAVANO ŠTEVILO VOJAKOV PREMAJHNO, BODO POSLALE ZDRUŽENE DRŽAVE DVA MILJONA MOŽ NA FRONTO. — V ENEM LETU BO STAL VSAK VOJAK TISOČ DOLARJEV.

Washington, D. C., 25. julija. — V Ameriko se je vrnilo deset ameriških častnikov, ki so bili na francoski fronti in so natančno preštudirali položaj.

Izjavili so, da so nemške vrste neprodirne, ter da sami Angličani in Francozi ne morejo ničesar opraviti. Edina pomoč je — Amerika.

Toda če je sklenila pomagati, je treba, da pomaga temeljito.

Sprva je nameravala poslati vlada na bojišče nekaj nad 600.000 vojakov, toda zdaj se je izkazalo, da bi bilo to število veliko premalenkostno. Zavezniki potrebujejo najmanj dva milijona ameriških vojakov, da bodo mogli streti nemško fronto.

Zaenkrat je glavna naloga ameriške vlade skrbeti za zadostno število transportnih ladij. Kakor hitro bo v tem oziru vse preskrbljeno, se bo takoj začelo s transportom. Vsak vojak bo stal vlado \$1.000.00 na leto.

Sto milijonov dolarjev bo treba za prevoz teh čet v Evropo.

Nad eno milijardo dolarjev bodo potrebovali za ambulance, provizorične bolnišnice in druge take stvari.

Washington, D. C., 25. julija. — Senator Smoot iz Utah je rekel danes, da bo stalo prvo leto vojne Zdrružene države sedemnajst milijard dolarjev.

V senatu se je bila vnela velika debata, katero je zaključil senator Sherman z besedami:

— Zda se že dolgo prepiramo za par milijonov. Naenkrat pa pride državni zakladničar in zahteva nove milijarde.

S temi silnimi svotami računamo kot z bakrenimi novci. Enkrat 14, potem 17 in slednjič 20 milijard!

Vsa dežela se bo morala pripraviti na silne davke. Davki bodo tako velikanski, da ne moremo zaenkrat o njih niti sanjati.

V kratkem času se bo vnel v kongresu boj glede davkov. Boj bo odločilen in v njem bo najbrže propadla sedanja davčna predloga.

Iz Rusije.

RUSI SO IZGUBILI MNOGO SVOJE TEZKE ARTILERIJE. — CIVILNO PREBIVALSTVO JE METALO GRANATE NA RUSE. — GARDNI KOR SE JE UMAKNIL. — SOVRAŽNIK JE PREKORAČIL REKO SERET.

Petrograd, 25. julija. — Izjalovljenje ruske ofenzive v Galiciji je velik udarec.

Kolikor je znano, Rusija do sedaj še ni nikdar postavila na bojno polje tako velike armade, kot na tem mestu. In nikdar še ni bila nobena ruska armada tako preskrbljena z vsem potrebnim, kakor zdaj.

K izpopolnjeni ruski armadi so bili prideleni angleški in francoski topničarji in topovi; bilo je tudi mnogo angleških zrakoplovcov in Angličani so celo dali mnogo oklopnih avtomobilov. Artilerija je bila postavljena na tako izvrstnih krajih, da boljši ni bilo mogoče najti. Bili so popolnoma mrtvi kraji, kjer so stali topovi in niso bili od sovražnika več oddaljeni kot 300 jardov.

Težki topovi so bili nastavljeni na krajih, od koder so mogli sipati smrt na sovražnika.

Kar se pripoveduje o usodi artilerije enajste armade, je strašno in skoro nevrjetno. Infanterija je postreljala topničarje, da so se mogli polastiti artilerijskih konj. Zmešnjava je bila taka, da ni bilo mogoče rešiti topov, kateri so vsi padli v roke Nemcem.

Tudi ni upanja, da bi se bila rešila artilerija sedme in osme armade.

Gardni kor, ki je branil Tarnopol, se je umaknil, ne da bi ga bil sovražnik nadlegoval. Zvesta svoj nalogi sta ostala samo preobrajeni ski in semojski polk, ki še nadalje branita svoje postojanke južno od Tarnopola.

Po ulicah v Stanislavu je prišlo do bajonetnih spopadov. Prebivalstvo je metalo na umikajoče se Ruse granate.

Sovražnik je prekoračil Seret pri Beresoviji. Četrti in Mikulicah ter potiska naše čete proti Smikovcem. Pri Mizekovicah sta se smolenski in kolivanski polk postavila v bran in sta podvela celo protinapade.

Med Seretom in Stripo Nemci nadaljujejo svojo ofenzivo, posebej hudo pritiskajo na zapadnem bregu Sereta. Tri divizije infanterije so v tem okraju zapustile svoje postojanke in so se pomaknile nazaj.

Posebno se mora pohvaliti hrabrost dveh polkov biciklistov. Postavila sta se v bran mnogo močnejšemu sovražniku in kakor prvi nek nemški častnik, sta ta dva polka biciklistov popolnoma uničila 34. nemški polk.

Južno od Dnjestra pa do Karpatov se ruske čete umikajo proti vzhodu. Pri Stanislavu so ruski pehoti nudili znatno pomoč poljski ulanci, ki so šestkrat napadli nemško pehoto.

London, Anglija, 25. julija. — Iz Petrograda poročajo listi Post, da je general Kornilov uporabil drastična sredstva, da so se nara-

Balkanski problem.

Danes se prične v Parizu zavezniška konferenca. — Delegati prihajajo. — U. S. se ne vdeležijo.

Pariz, Francija, 24. julija. — Jutri se prične v Parizu konferenca zavezniških zastopnikov zara di balkanskega položaja. V Parizu je prišel Lloyd George, znanj minister Balfour in šef generalnega štaba William Robertson, iz Italije pa je prišel znanj minister baron Sonino in vrhovni laški poveljnik general Cadorna. Tudi Francija bo dobro zastopana. — Konferenci bo predsedoval francoski ministriški predsednik Ribot.

Rusijo bo zastopal poslanik M. Sevastopoulo. Ravno tako bode rumunski in grški poslanik zastopala svoji vladi.

Povabila na konferenco je razposlala angleška vlada. Povabilje ne so bile tudi Zdrružene države; ker pa Amerika nima na Balkanu čet, zato je ameriška vlada odklonila vdeležitev.

Posvetovalce se bodo tudi mornariške oblasti. Zato je prišel v Pariz poveljnik ameriške mornarice v evropskem vodstvu, vice-admiral Sims. Angleško bo zastopal prvi mornariški Lord admiral Jellicoe; Francijo mornariški vice-admiral Thon di Revel.

Washington, D. C., 24. julija. — Srbija in Rumunski pripravljata protest, ker so jima zavezniški do voliti pri zavezniški konferenci, ki bo razpravljala o balkanskem položaju, samo posvetovalni glas. Zatrjujejo, da bode oba vladi zahtevali, da ju priznajo za enakopravni članici in še posebno, ker se na konferenci razpravljalo o vprašanju, ki se tiče največ njih samih.

Tudi Grška je bila povabljena na konferenco, pa se še ni odločila. Francoska, Angleška, Italija in Rusija so štiri poglavitne sile, ki bodo razpravljale na konferenci kjer bo skorogotovo prišlo do spora, ker Rusija protestira proti zavezniški politiki na Grškem.

Najbrže bodo sklenili, da se naj na Balkanu prične z ofenzivo, ker je zaveznikom hrbet zavarovan. ko je enkrat odstranjen Konstantin. Poskušali bodo tudi odpraviti sporne točke med Srbijo, Grško in Italijo.

di red v enajsti armadi. Lastna artilerija je razbila celo divizijo kot "maščevanje za napade, katerim je bila izpostavljena artilerija in jojalne čete od strani bojajljivih izdajalcev."

Jassy, Rumunsko, 25. julija. — V južnih Karpatih so rumunske čete pod poveljstvom generala Rofoza Avarescu pričele ofenzivo in so zasedle vasi Meresci in Voloani. Vjeli so več sto vojakov in vplenili 19 topov, med njimi nekatere velikega kalibra.

Tem uspehom so ima rumunska armada zahvaliti skupnemu delovanju rumunskih in ruskih armad, zlasti še zavezniški artileriji.

Na široki fronti je bila močno utrjena sovražna érta prebita. Po žrtvovalnost in hrabrost čet nima primer. Neke baterija je izgubila vse moštvo, razun sedmih, ki so brez prestanka nadaljevali s treljanjem tako dolgo, da je sovražnik utihnil. General Škrbačev, ki poveljuje ruskim četam v Rumuniji, je odklikoval te vojske z redom sv. Jurija.

V okraju Bistru Patak so rumunsko čete vdrle v nemške zakope kjer so vjele 39 moč in vplenile dve strojni puški, potem pa so se zopet vrnili v svoje zakope. Sovražni napadi pri Oituz so bili odbiti.

Pri Kamputile so rumunske čete naskočile sovražnika in so si priborile pot naprej. Severno od Putne so Rumunci zavzeli nekaj nemških postojank.

Ruski častniki so svetovali Keren-skiju, da naj odloči smrtno kazen za vse one, ki nečesto postavijo svojega življenja za domovino in svobodo.

General Kornilov je izdal povelje, da se naj takoj strelja na dezertarje in čete, ki ne marajo izvršiti povelja. Kerenškij je to odredbo odobril. Mnogo maksimalistov, ki so krivi vase to uprsmati, je bilo aretiranih.

Rheinhardtova mati stanuje na 62. etaji v New Yorku.

Rušilec pri napadu.

Angleško pristanišče, 25. julija. Kako se zadržijo angleški rušilec, kadar ga napade podmorski čoln, je dancs videl poročevalec "Associated Press" ko se je vozil z rušilecem iz Angleškega na Francosko.

Poročevalec so vzeli na krov rušileca, da je mogel videti, na kak način se angleški rušilec bojujejo proti nevarnosti. Naenkrat se je prikazal nemški podmorski čoln, ki je takoj izstrelil torpedo na rušilec; k sreči torpedo ni zadel, kar se je zahvaliti paznosti moštva.

Rušilec je spremljal večji transport angleških čet na Francosko. Ladije so bile ravno na polovici potoa, ko je nek opazovalec zagledal dva periskopa, ki sta se v razdalji pol milje prikazala za nekaj paleev iz vode. Rušilec so takoj dali ladjam znamenje, da je nevarnost v bližini; parne piščali so pis-kale in razobesili so zastave.

Na vseh ladjah so se pričeli pripravljeni in vse se je vršilo hitrejš kot je mogoče popisati. Obrnili so topove v smeri, kjer so se prikazali periskopi; bili so pripravljani, da takoj prično streljati, kakor hitro se zopet prikaže periskop. Namerili so tudi torpedne cevi; vse so pripravili, kar more služiti za boj proti podmorskim čolnom.

Ko pa so se vse te stvari vršile, se je mogel videti torpedo, ki je žareel v solčni svetlobi. Pot ga je vodila naravnost proti rušilecu. Toda v mehanizmu torpeda je bilo nekaj pokvarjenega, kajti namesto, da bi torpedo plaval kakih 12 do 15 čevljev pod vodo, je šel po površini, da ga je bilo mogoče natančno videti. Poskočil je tudi nad vodo, kot ploščat kamn, kadar "izpodbijamo žabo."

Morebiti bi se zadel rušilec, ako ga ne bi bil opazil 60 let stari krmar, ki je takoj obrnil ladjo na levo. Torpedo je zgorel cilj in je drčal po vodi šest čeljev od ladje.

Ako krmar ne bi bil obrnil ladje, bi torpedo zadel ravno v skladišče na prednjem koncu.

Med tem so z brezžičnimi brzojavom naznanili vsem patrolnim čolnom, da je sovražnik v bližini. Kapitanovo poročilo se glasi: "Zapazili smo podmorski čoln ob 2.03 popoldne. Torpedo je šel ravno pred ladjo. Nadaljujemo pot s transportom."

To poročilo so dobile vse obrežne brezžične postaje, katerih je več sto.

Poveljnik rušileca ne sme pustiti svojega transporta, da bi sledil podmorskemu čolnu. Razni rušileci in lovilec so se takoj odpravili, da zasledujejo podmorski čoln. Celo nek zrakoplov je visoko v zraku prejel brezžično poročilo in takoj se je spustil nižje in pričel iskati napadalca.

Rušilec, ki so spremljali transport, so pa, dasiravno so bili prepričani, da se podmorski čoln ne bo več pokazal na površje, niti za toliko časa, da bi bilo mogoče oddati nanj en strel, so vendar bili pripravljeni ter so ščitili transport. Ladje so pa z največjo naglico vozile dalje.

Vse se je dogodilo v nekaj trenutkih. V kratkem času so bile transportne ladje in spremljajoči rušilec izven nevarnosti, da bi jih mogel zadeti strel sovražnega zasledovalca.

Na ladjah ni bilo niti najmanjšega vznemirjenja. Vse je bilo pripravljeno in vsak mornar je bil na svojem mestu.

20 minut pozneje je bil transport varno v pristanišču in rušilec so odpluli po svojem poslu.

Rušilec in lovilec ter zrakoplovi so pa dalje iskali podmorski čoln. Kakšen je bil izid tega zasledovanja, se ne sme povedati.

Pokop ameriškega mornarja.

Washington, D. C., 25. julija. — Louis Reinhardt iz New Yorka, je prvi ameriški mornar, ki je bil pokopan na Francoskem. 12. julija padel čez krov in je vtonil. Štiri dni pozneje so našli njegovo truplo, katero so pozneje z vojaškimi častmi pokopali v Paullie.

Rheinhardtova mati stanuje na 62. etaji v New Yorku.

Nepremagljiva četa.

Nemška fronta na Francoskem je nepremagljiva. — Ogledali so si jo ameriški častniki.

Washington, D. C., 24. julija. — Deset ameriških častnikov, ki so spremljali generala Pershinga na Francosko, si je ogledalo francosko fronto in so se večeraj vrnili v Washington. Poročali bodo o vsem, kar so videli, generalnemu štabu. Ti častniki zastopajo vsako stroko v armadi. Poslani so bili s Pershingom na Francosko, da si vse ogledajo ter pri povratku poročajo o položaju vojnemu departamentu, kako se živi v zakopih in kaj zavezniiki najbolj potrebujejo.

Ta družba je takoj po prihodu odšla v vojni departament in potem v War College, kjer so pričeli konferenco z brigadnim generalom Josephom Kuhn, ki je načelnik War College.

Navzlic temu, da so ti častniki, ali vsaj nekateri, opazovali vse vojne dogodke od daleč in so mislili, da imajo pravi pojma o položaju, so priznali v vojnem departamentu, da situacije niso razumeli, dokler niso prepotovali vso fronto in obiskali vse strelne jarke od Švice do morja.

Cudili so se razmeram in rekli, da vse njihovo prejšnje domnevanje ni bilo pravo.

Kakor pravijo ti častniki, je nemška zapadna črta nezavzetna, v kolikor pridejo v postev sedanje sile. Zavezniiki ne morejo prebiti te črte, dokler ne dobijo velike pomoči iz Združenih držav.

Nikakega znamenja ni, da bi bilo mogoče zlomiti Nemčijo, razun, če pride do notranjih nemirov in ako bo pošla hrana.

Zavezniški častniki brez obotavljanja priznavajo, da ne morejo predreti nemške črte s sedanjimi silami.

Za sedaj ima Nemčija še vedno nadgospodstvo v zraku.

Francoska in Angleška imata na bojišču okoli 5 milijonov vojakov, katerim stoje nasproti trije milijoni Nemcev. Poleg tega ima Nemčija 4 milijone 200 tisoč rezerve. Od tega števila je bilo vpo-klicanih dva milijona mož, da se vdeležijo nameravanega prodiranja, ki se ima pričeti 1. marca. Dva milijona 200 tisoč vojakov pa bo vpo-klicanih kot tretja vrsta.

Častniki pravijo, da zavezniiki pričakujejo znatno pomoč od Združenih držav. Dokler ne pride pomoč iz Združenih držav, ni treba misliti, da se bliža konec vojne.

"Povelje smrti."

Ženski polk pri Vilni. — Prvikrat v ognju. — Izgube. — Armada jih respektira. — Vera Bučkareva.

Petrograd, 25. julija. — Večeraj je bil prvikrat v boju pri Krevu ženski polk, katerega je zbrala dvakrat ranjena Vera Bučkareva. Polk je imel velik uspeh, dasiravno je trpel velike izgube, ki pa še niso znane.

Poročevalec lista "Novoje Vremja" piše, da so se obnašale hrabro in da jih moški tovariši zelo cenijo.

Uradno se polk imenuje "Povelje smrti". Predno je ženski polk odšel na bojišče, je defilirat pred vojnim ministrom Keren-skijem. Sestavljen je iz mladih deklic, ki so večinoma visokega rodu in iz višjih šol. Med njimi so tudi nekatere omožene, toda samo, ako nimajo otrok. Stare so od 18 do 25 let in zdrave. Lase imajo ostrizene. Imajo kavalerijske karabinerje, ki so pet funtov lažje kot navadne vojaške puške.

Rudniška nesreča.

Sydney, C. B., 25. julija. — 50 do 80 rudarjev je bilo ubitih v Dominion Coal Co., ko je nastala v rudniku razstrelba, ki je porušila rov. Ob čem nesrečo je bilo na delu 200 rudarjev.

Prostost na morju.

NA KAK NAČIN BI SE MOGLO URESNIČITI RAZOROŽENJE NARODOV? — VZROK MILITARIZMA IN NAVALIZMA. PROSTOST NA MORJU BO POSLEDICA PROSTOSTI MEDNARODNE TRGOVINE. — L E TRI REŠITVE SO MOGOČE. PROSTOST MORJA JE ZVEZANA S TRAJNIM MIROM. — KOLONIALNE POSESTI.

Mož, ki je v nevarnosti in nezavarovan, more oborožiti le samega sebe. Isto pa je tudi z narodi. Če se obda posameznika z vsemi do-brotami varnosti, si ne bo ničesar bolj želel, kot spustiti orožje iz rok. Pustil ga bo zarjavel ter ne bo končno niti vedel, kam ga je položil.

Razoroženje narodov se more uresničiti le na slični način, — prostovoljno, stopnjema, kot naravna posledica povečanega čuta mednarodne varnosti.

Da je razoroženje res zaželjivo in končno, mora priti edinolet kot posledica blaženega daru uresnice-nja mednarodne ekonomske prostosti, pravičnosti in moralnosti.

Navalizem ima isti vzrok kot militarizem, namreč mednarodno nemoralnost in nestalnost. Navalizem ne bo izginil, razven s pomočjo mednarodne moralnosti in varnosti. Stopnjevitemu razoroženju na kopnem bo sledilo stopnjevito razoroženje na morju.

Pomorsko razoroženje in "prostost morja" bosta naravni posledici prostosti mednarodne trgovine. Najti je probleme, ki ne bodo nikdar rešeni, če se razmišlja o njih ločeno od splošnega problema trajnega mira.

Edina možna moralnost vojne je, da morajo morja in dežele pripadati onemu, ki je v stanu polastiti se jih s silo ter jih držati v svoji posesti z istimi sredstvi kot delajo to pirati in tirani. "Moralnost vojne" more biti le "moralnost mednarodnega roparstva".

Če stoji stvari tako, morajo ne-trajni narodi seveda trpeti. Nobe-ne konvencije, nobeni napor ne bodo premagali višje postave solidarnosti, ki obsoja vse ljudi, da trpe vsled izjalovljenja napredka, kajti noben narod ni dal drugemu stalen in močan vzgled napredne mednarodne moralnosti.

Vsi nazori o "nevtiralnosti", aktivni ali pasivni, so umetni ter bo do ostali neuspešni vsprico stvari ki se porajajo iz naravne solidar-nosti in iz potrebe, da se skrbi za fizično rešitev narodov, zapletenih v boj.

Dejstvo je, da so bila morja veliko manj kot dežele dane v last temu ali onemu posebnemu narodu. Morja so bila dana od Boga in narave celemu človeštvu v name-nu vedno napredujočega medseboj-nega občevarjanja in sodelovanja vseh narodov na zemlji, da se izvrši de-lo človeškega napredka pravice in zagotovi končni in splošni mir.

Resnična in konečna prostost morja ne bo torej dajala novih možnosti in nove hrane za vojne. Skozi več kot stoletje so bila morja trajno odprta za trgovino narodov v časih mira. To dejstvo potrjuje teorijo, da je problem resnične prostosti morja zvezan s trajnim mirom in da je najti njegovo najboljšo in edino rešitev v politiki mednarodne trgovske prostosti.

Človečanstvo seveda nima nobe-nega interesa na tem, da bi se "prostost morja" zagotovilo potom im-perialističnih, osvojevalnih narodov. Jasnó je vsled tega, da se tega vprašanja ne more rešiti pravično popolnoma in definitivno razven poš-vso veličastno stavbo.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujet-nikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pi-smo vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSED

28 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK RAKNER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko	Za celo leto na mesto New York	\$5.00
In Canada	Za pol leta na mesto New York	\$3.00
Na pol leta	Za četrt leta na mesto New York	1.50
Na četrt leta	Za inozemstvo na celo leto	\$3.00

"GLAS NARODA" lahja vsak dan izvenrednih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Published every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement.

Dopis brez podpisa in očitnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.

Pri sprejetju kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejela imena,

namani, da hitreje najdemo naslovila.

Dopisom in pošiljankam navedite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF PUBLISHERS

CHARTERED MEMBER

Obletnica.

...Nekateri so posedli ob progi na svežnje, drugi so tintam se pogovorili besedo z domačini, ki so jih spremili. Celo solze so se posušile. Vsak je bil, kakor da ima opravka samo s seboj in s svojo bolečino, ki je do slej preupita od trušča, zlezla v srce in glodala in rila v njem kakor strup.

Hripavi glasovi so klicali iz vagonov, roke so vihte vojaške čepice, nema množica na kolodvoru se je prebudila, črna truma možikov se je odrgala od pisanih ženskih oblek, dvignil se je glasen jok, nastalo je prerivanje, gneča, vmes jezni kriki sprevodnikov, dokler se niso s hruščem zaloputnili zadnja vrata odprtih kupejev. Iz vlaka je sicala para, hropeč je dahnil črni dim na postajo.

In vsi, ki so se odpeljali, in vsi, ki so ostali doma, so občutili, da se je dogodilo nekaj velikanskega.

Finžgar: 'Prerokovana'.

Skoraj slednji med nami, kdor ima kakega človeka v starem kraju, je dobil pred tremi leti pismo, da se vleklj žandarji ljudi iz cerkva in jim povedali, da je napočil važen trenutek, ko morajo slovenski možje in mladeniči s krvjo in smrtjo dokazati cesarju in dinastiji hvaležnost za sprejete dobrote.

To se je zgodilo pred tremi leti.

Danes je torej že — tretja obletnica.

Prve in druge smo se spominjali s sentimentalnimi besedami, pisali smo o upanju, skritem globoko v sreč, o pravici, ki mora zmagati, in o dobrotah, katerih moramo biti deležni po vseh postavah in pravilih, ko bo enkrat končano to strašno klanje.

Danes ne poznamo več sentimentalnosti, in če bi hotela roka zapisati tolažilno besedo, bi se ji nehote vstavilo pero.

Vojna, četudi smo jo občutili in spoznali samo posredno, nas je naučila težkih in resnih računov, trdih in odkritosrčnih besed.

In v tem smislu naj bo tudi napisan spomin na tretjo obletnico.

Ko je izbruhnila vojna, je vsaka država, ki jo je napovedala, poiskala svojim državljanom cilj, za katerega se morajo boriti.

No, borili bi se vseeno, ker so bili čisto v krempjih svojih vlad in prisiljeni misliti s tujimi, ne pa svojimi možgani, vendar se s ciljem vse lepše opravi.

Česa se ni govorilo v onem času!...

Avstrijska vlada je naprimer celo tako malo vpoštevala razum svojih podanikov, da jim je natvezla bajko o boju za sveto vero, dasiravno je bil Franz Jožef zvezan s turskim sultanom.

Veliko ulogo je igrala tudi beseda — prostost.

Če smo prav informirani, so se borili za prostost v začetku vojne skoraj vsi narodi: Srbi, Bolgari, Nemci, Rumuni, Angleži itd.

Nemčija je rekla, da se bori za prostost na morju, Anglija je pa nasprotno dokazovala, da je njena prostost na morju vsled nemških aspiracij ogrožena in da je vsled tega tudi prisiljena boriti se za popolno prostost.

Kot že rečeno, se borile niso veliko brigali za cilje in druge podobne stvari, toda imeli so že vsaj nekaj, kar jih je deloma potolažilo v urah dvoma in obupa.

Nasproti sta si stali in si že vedno stojita dve sili: — zavezniški in Nemčija s svojimi malo uvaževanimi pritliklinami.

Nemčija je živela štirideset let v miru in štirideset let kovala načrte za sedanjo vojno ter se dobro pripravila nanjo.

Vse iznajdbe zadnjih štiridesetih let in več kot polovica industrije je bilo namenjeno za sedanjo vojno.

In vsakomur mora biti jasno, kako temeljite in izborne so morale biti priprave, da še dozdej ni podlegla, dočim je morala izbrisati Anglija z liste svojih zaveznikov že četrto ime.

Nemški cesar je znal s hinavskimi in prepričevalni-

mi besedami vcepiti v nemški narod brezkončno samozavest ter uveriti Nemce, da je on tista sila, ki jih vodi in odločuje njihovo usodo.

Večina mu je verjela, manjšina ne. In ker je bila manjšina preslaba, je morala potegniti z večino.

Tako se je zgodilo, da je nemški narod, takorekoč od stare bavarske žene pa tja do novega kancelerja prepričan o nezmotljivosti kajzerja.

To je prvi vzrok, zakaj se zavezniški še ne bore na uemskih tleh, drugi vzrok je nemška koncentrirana industrija, tretji pa ošabnost, ki je že prirojena nemškemu narodu.

Zadnja je vstopila v vojno — Amerika.

Zakaj in kako, se je že veliko pisalo. Vsi ti opisi se pa končujejo z geslom:

— Naprej za demokratizacijo vsega sveta!

To je Wilsonov cilj.

In odkar je Wilson izpregovoril te besede, se je ves zavezniški svet mahoma uveril, da je nemška avtokracija sila, proti kateri so se dozdej tako brezuspešno borili in da bo porazu nemške avtokracije in nemškega militarizma sledilo odrešenje vsega sveta.

Wilsonovu klicu za demokracijo se je prvi odzval — ruski narod.

Rusi so zvrnili raz se breme, ki jih je tlačilo že stoletja, strmoglavili so carja.

In ko je ruski mužik vdihal prostost, se mu je zdela tako neizrečno lepa, da se ni zadovoljil z enim samim vdihljajem, ampak jo hoče uživati večno.

Tri leta so živeli ruski vojaki v jarkih, tri leta so prestajali napore, katerih niti živina ne more prenesti.

Trpljenje so prenašali voljno in udano, ker je tako zapovedal car.

Pred 16. marecem letošnjega leta pa ni poznal ruski mužik nobene razlike med carjem in Bogom.

Par petrograjskih mož, advokatov in profesorjev je pa pokazalo ruskemu kmetu vso carjevo nemoč in slabost.

Kmet je izpregledal in je v svoji duši začutil dolžnost do samega sebe. Besede kot sta naprimer demokracija in osvobodjenje vsega sveta, so mu, živčemu v prostosti — nerazumljive.

V tem smislu je tudi začrtal svojo pot.

Vest mu pravi, da je ta pot pravilna in vsled tega ne moremo mi odločevati, če je pravilna ali ne.

Edino ruski armadi, kar si jih stoji zdaj nasproti, je bilo za hip dovoljeno misliti po sreč in vesti.

Ta armada se vrača zdaj proti domu.

In če bi se na Nemškem zgodilo tisto kot se je na Ruskem, bi se tudi Nemci vrnili domov...

Mi Jugoslovenci, posebno Srbi, smo se smatrali za — močan del zaveznikov.

Za zavezniško stvar, za zavezniški cilj se je žrtvovala cela Srbija.

Polovica srbskega prebivalstva je uničena, polovica ga je v sužnosti. Le mali del, niti desetina odstotka, še živi ter pridiguje o svojih pravicah in poje pesem o odrešenju, zmagi in svobodi.

Včeraj so začeli v Parizu zastopniki zaveznikov razmotrivati o balkanskem vprašanju.

Dostop k posvetovanju imajo malone zastopniki vseh zaveznikov — edino Srbi in Rumuni ne.

To je torej pregled triletnega razvoja vojne, najkrajši pregled, ki si ga je mogoče misliti.

In na podlagi tega kratkega pregleda naj poskusi vsak zase preračunati, kaj nam bo prinesla bodočnost...

—k.

Dopis.

Willard, Wis.

Namenil sem se malo sporočiti, kako se tukaj zabavamo zdaj, ko se nam trava prav pošteno suši, tako da bomo v kratkem pospravili, če bomo imeli tako vreme. In tudi druge rastline se nam dobro obetajo letos, tako da bomo imeli obilno poplaven naš trud in delo, zaradi česar smo prav zadovoljni.

Sloga je tudi prav lepo napredovala med nami Slovenci, dokler ni bilo farja na Willardu. Zdaj je pa prišel far in namesto da bi učil izpred oltarja besedo božjo, je pa začel z agentom zemljo prodajati. Ker sam agent ne more nič več opraviti, je pa farja najel za ta posel, kar se mu pa ne spodobi. Kar je bilo še kaj dobre zemlje, so jo že rojaki pobrali.

To leto je prišlo ogromno število naših rojakov semkaj na farme. Dobi se pa še prav izvrstna zemlja. Kakor mi je znano, prodal naš rojak Pavel Marn farmo 60 akrov dobre zemlje, ki je očistena in ima vsa poslopja ter sploh vse, kar se na farmi rabi. Zraven ima pa tudi 21 galj govejše živine, ki je vredna lepega denarja. Za to zemljo bi bil jaz kupec, ako ne bi že imel sam 160 akrov farne. Rojaki, zdaj se vam nudi lepa prilika in poceni.

Drugi novic pa ne vem kakor to, da mi Slovenci smo vsi za enega in eden za vse. To je naše geslo.

Rozdrav vsem farmerjem in farmercam širom Amerike.

Naročnik.

LISTNICA UREDNISTVA.

T. K. Brockley, N. Y. — V teh resnih časih vojne se o tem ne sme razpravljati v listu.

Svetovna demokracija in imperijalizem.

"Svet za demokracijo", je vojni klic, pod katerim so šle Združene države v vojno. Edini pomen, ki se more dati temu klicu, je, da morajo vsi narodi sveta, potem ko bo s pomočjo Amerike dobljena zmaga, dobiti svobodo in pravico, da si volijo sami svojo usodo. Gotovo je to velik in vzvišen cilj, za katerega ni nobena žrtve prevelika, samo, da se do- seže. Toda že večkrat se je reklo, da se morajo osvoboditi samo oni narodi, ki živijo pod nemško in avstrijsko vlado; samo ti narodi naj bi imeli pravico voliti svojo usodo. Skrbno se vsi izogibljivi ome- niti narode, ki živijo pod angleško, francosko, rusko in laško vlado. Prizadevanje lrečv in Fincev, da bi se rošili nadgospodstva, se za- smahuje; malo da ne imenujejo tega stremljenja veleizdajo.

To nedoslednost poskušajo prikriti z vojno potrebo. Načelo velja, da se mora varovati zavezniška občutljivost in ogniti se je treba vsenu, kar bi moglo škodovati vojnemu vodstvu. Ako kak narod povzdigne svoj glas in zahteva malo svobode, pa ga potolažijo, da naj počaka, da se izvojuje zmaga, potem pa bodo že Združene države na mirovni konferenci poskrbele, da bo vsak narod dobil svoje pravice.

Oni, ki so prvi izrekli te besede, so gotovo resno mislili ter so imeli pri tem najboljšo voljo. Toda, kako bodo Združene države prišlele zavezniške, da bodo dali svobodo narodom, ki so pod njihovo vlado, to je vprašanje, na katero samiti izrekli odgovori.

ZAHTEVAJTE
Eagle BRAND
CONDENSED MILK
THE ORIGINAL
2-65 let uspešno hrano dojenčkov. Prite- po svetovni konkurenciji. BORDEN'S CONDENSED MILK CO. N. Y.

Ali pa bodo tudi Združene države izvršile reforme, kakor jih zahtevajo za Nemčijo?

Veliki so časi, še večji so problemi.

Nek profesor z Drake vsenčili- šča v Des Moines, Iowa, razpravlja v nekem listu o vprašanju, ka- tera država bo dobila Carigrad. Rusija ga ne sme imeti, kajti to bi pomenilo nevarnost za svetovni mir. Nemčija in njeni turški va- zali na noben način ne. Angleška bi bila še najbolj pripravna, to- da proti temu je tudi mnogo po- mislekov. Da bi mesto internacio- nizirali, tudi ne kaže, kajti v me- stu bi morale države imeti močne posadke, ki bi se pa same med se- boj spopadle, kakorhitro bi prišlo do kakih resnih zapletljajev. Zato misli profesor, da je najbolje, ako dobijo Carigrad Združene države. Pri tem pa kratkovidni profesor ni pomislil, da bi bilo to proti Monroe doktrini. Po profesorje- vem mnenju mora vibrati ameri- ška zastava nad Dardanelami, da bo Amerika varovala svetovno demokracijo.

Oderuštvo.

Natančne preiskave cen živil za pretečeno leto do meseca maja in tekoče leto do sedaj so dognale, da so oderuši zvišali cene po- vprečno 37 centov pri dolarju. Najbolj so dvignili ceno krompir- ju in moki, namreč 149 in 122 od- stotkov. Ljudstvo Združenih drž- zav je bilo oropano za milijarde, ki so šli v žep par oseb, kateri veljajo v javnosti za dobre "do- moljube" in poštenjake ter so da- rovali za Rdeči križ.

Ravno v tem času pa, ko prina- šajo časopisi to v javnost, se pa poroča iz Washingtona, da so se velekapitalisti pritožili pri vladi, da ne morejo obratovati svojih podjetij z dovolj visokim dobič- kom, ker so baje previsoke plače delavcev. Med temi, ki najbolj tarnajo, je jeklarski trust, ki je po lastnih podatkih napravil 700 milijonov čistega dobička.

Živila so se podražila povpreč- no za 37 odstotkov. Ako bi hoteli delavci pri teh cenah živiti zha- jati, kakor je popreje, ko so bile cene še nižje, bi moral zaslužiti na primer \$1.17 oni, ki je dobil popreje \$3 na dan, ali pa \$25.02 na teden namesto \$18.

Sedaj se kapitalisti pritožujejo, da so delavske plače previsoke, ne vidijo pa tistih, ki so delavce oropali še za tisti kos kruha, ki ga je imel do sedaj pri težkem delu. Vse to nam kaže tako veliko lopovščino, da se mora studiti ce- lo najbolj nezavednemu delavcu.

Igudje, ki imajo jasen pogled v bodočnost, pa se sedaj pri vseh teh lopovščinah sprašujejo, kam jadrajo Združene države. Toda: tolpa lopovov dviga vedno bolj prevzetno svoje glave. Na vseh straneh se skuša javno in na skri- vati uničiti še teh par pravice, ki jih ima delavstvo. Vlada se sicer trudi, da bi položaj izboljšala, to- da mnogo ne pomaga, ako ima tudi dobro voljo, ker sede v po- stavodajni sami sovražniki dela- vstva.

Župan mesta Milwaukee, Wis., Hoan, je poslal senatorjema Hus- ting in La Follette spomenico, v kateri zahteva, da delujeta na to, da se čim prej sprejme živilska predloga v kongresu, da se konča ropanje spekulantov.

Državni urad za poljedelstvo v Iowi je izdal poročilo, da bo leto- šnji pridelek krompirja za 100 odstotkov večji kakor pretečeno leto. Farmerji so obdelali mnogo več zemlje kakor poprej. Letna kaže izvrstno. Ta država bo lahko zalagala polovico Združenih drž- zav s temi prideikom. Cene bodo nizke za ljudstvo, ker bo država imela skoraj gotovo nadzorstvo v rokah.

Kje je moj stric TONY BRAJE- VIC? Prej se je nahajal v Chi- cago, Ill. Ker nimam njegovega naslova, ga prosim, da mi ga naznani. — Luka Skaričič, pri- gionierio di guerra, Caserma Umberto I, Sulmona, Italia.

Kako dolgo boste še čakali?

Dokler ne boste obnemogli radi potenja? Ne čakajte na to, ker to je jako neprijetna smrt. Ako se vam pote noge, pečejo, srbe, imajo mehurje ali so utrujene,

RABITE PEDISIN

prenovilec nog,

ki zabrani rast kurjih očes in izrastkov.

PEDISIN in nič drugega.

Ne kupite drugih cenejih zdravil, ker naredo več slabega kot dobrega. Nikar se ne dajte zapeljati po ponaredbah, kupite original, ki ga dobite eno veliko družinsko škatljo za 1 dolar od

CROWN PHARMACY

2812 East 79th St., E.

CLEVELAND, OHIO.

Ledene gore.

Boston, Mass., 24. julija. — Le- dene gore so pričele plavati iz Se- vernega ledenega morja proti ju- gu v Atlantski ocean.

Nek parnik, ki je prišel včeraj iz Evrope, poroča, da je videl le- dene gore najmanj 100 čevljev vi- soko in 300 čevljev dolgo pri Cape Race, Newfoundland.

VABILO

na

VESELICO IN PIKNIK,

kateraga priredi

slovensko podporno društvo

SV. BARBARE

štev. 65 v Jolietu, Ill.,

v nedeljo 29. julija

v Sternovem parku.

Ker je čisti dobiček namenjen v korist društvene blaginje, zato vljudno vabimo vsa slovenska društva ter posamezne rojake in rojakinje, da se našega piknika v polnem številu vdeležiti blago- volijo. Za dobro postrežbo bo skr- bel za to izvoljeni odbor.

Obenem pa opozarjam vse čla- ne in članice omenjenega dru- štva, da se vdeležijo te veselice, ker vsakega je dolžnost pomagati društveni blaginji.

Torej na veselo svidenje v ne- deljo 29. julija!

L. Martinich, tajnik.

Želim izvedeti za naslov svojega soseda ANTONA ŽELE, doma iz Klenika pri St. Petru na No- tranjskem. Pred tremi leti sva bila skupaj v Rextonu, Mich., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Kdor ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sam oglasi, ker poro- čati mu imam nekaj važnega. Charles Brgoč, 35 A Cooks Mill, Mich. (26-28-7)

Indijec

Dr. JIN FUEY MOY, M. D.

Nad 40 let izkušnje pri previdnem izdelovanju zdravil iz vsakovrstnih bilk, trav, semen in rož. Jaz jamčim uspešno zdravljenje ne omarja se na to, kako dolgo ste bolni in koliko zdravnikov je vas zdravilo. Ako ste bolni na želodcu, mehurju, ledicah, ako imate masulje, bolečine v hrbtu, revmatizem, bolne oči, ušesa ali kak drugo bolezen, kot naprimer syphilis, čankr, kapavico, jas vas zanes- ljivo zdravim in v par dneh olajšam bo- lečine.

Dr. JIN FUEY MOY, M. D.

308 Grant Street, Pittsburgh, Pa.

URADNE URE:

od 9. dopol. do 6. ure popoldne. ob nedeljah od 9. do 8. ure sveh. ob nedeljah od 1. do 6. ure popoldne.

DELAVCE SE IŠČE.

Za notrajno delo, stalna služba, visoka plača, nobenih kislin ali razstrelnih snovi. Uprajte:

RODMAN CHEMICAL COMP.

Plum St., Verona, Pa.

IŠČEM

dobrega kovača, ki zna konje ko- vati ter gozdarsko orodje poprav- ljati. Plačan po \$3.50 za 11urno delo. Katerega veselji, naj pride, ali pa piše.

Obenem bi pa rad izvedel za na- slov JANEZA KLEMENC, doma iz Postojne na Notranjskem. Pro- sim ga, da se javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na- znani.

Frank Svet, Slaty Fork, W. Va. (26-27-7)

Želim izvedeti za svojega brata FRANKA POVZEK. Pred dve- ma letoma je bil na Iselinu, Pa. Kdor ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznani, ali pa naj se sam oglasi svoji se- stri: Mrs. Catherine Zibert, Box 34, Ralplton, Pa.

Želim izvedeti za naslov svojega soseda ANTONA ŽELE, doma iz Klenika pri St. Petru na No- tranjskem. Pred tremi leti sva bila skupaj v Rextonu, Mich., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Kdor ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sam oglasi, ker poro- čati mu imam nekaj važnega. Charles Brgoč, 35 A Cooks Mill, Mich. (26-28-7)

Želim izvedeti za svojega brata FRANKA POVZEK. Pred dve- ma letoma je bil na Iselinu, Pa. Kdor ve za njegov naslov, naj mi blagovoli pisati ter ako mogoče, naj tudi svojo sliko pri- loži, nakar ji tudi jaz svojo po- šljem. Za tajnost jamčim.

Mike Oražem, R. F. D. 2, Box 16, Boswell, Pa. (26-27-7)

Želim izvedeti za svojega brata FRANKA POVZEK. Pred dve- ma letoma je bil na Iselinu, Pa. Kdor ve za njegov naslov, naj mi blagovoli pisati ter ako mogoče, naj tudi svojo sliko pri- loži, nakar ji tudi jaz svojo po- šljem. Za tajnost jamčim.

John Gantar, Box 34, Lloydell, Pa.

Želim izvedeti za svojega brata FRANKA POVZEK. Pred dve- ma letoma je bil na Iselinu, Pa. Kdor ve za njegov naslov, naj mi blagovoli pisati ter ako mogoče, naj tudi svojo sliko pri- loži, nakar ji tudi jaz svojo po- šljem. Za tajnost jamčim.

John Gantar, Box 34, Lloydell, Pa.

Želim izvedeti za svojega brata FRANKA POVZEK. Pred dve- ma letoma je bil na Iselinu, Pa. Kdor ve za njegov naslov, naj mi blagovoli pisati ter ako mogoče, naj tudi svojo sliko pri- loži, nakar ji tudi jaz svojo po- šljem. Za tajnost jamčim.

John Gantar, Box 34, Lloydell, Pa.

Želim izvedeti za svojega brata FRANKA POVZEK. Pred dve- ma letoma je bil na Iselinu, Pa. Kdor ve za njegov naslov, naj mi blagovoli pisati ter ako mogoče, naj tudi svojo sliko pri- loži, nakar ji tudi jaz svojo po- šljem. Za tajnost jamčim.

John Gantar, Box 34, Lloydell, Pa.

Želim izvedeti za svojega brata FRANKA POVZEK. Pred dve- ma letoma je bil na Iselinu, Pa. Kdor ve za njegov naslov, naj mi blagovoli pisati ter ako mogoče, naj tudi svojo sliko pri- loži, nakar ji tudi jaz svojo po- šljem. Za tajnost jamčim.

John Gantar, Box 34, Lloydell, Pa.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni sedež v ELY, MINNESOTA.

Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 482 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVSTVENI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priporočbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici.

V blagajni ima nad \$200,000.00 (dvesto tisoč dolarjev).

Bolniških podpor, poškodnin, odpravnin in smrtnin je že izplačala nad \$1,220,000.00 (Miljon, dvesto dvajset tisoč dolarjev).

Jednota zavaruje za \$250.00, \$500.00, \$1,000.00 in \$1,500.00 smrtnine, ter po \$1.00 in \$2.00 dnevne bolniške podpore.

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svest, da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

Upravitelji bivše tiskarne "Narodni Vestnik" so nas obvestili, da so razposlali na vsa krajevna društva pravila. Ako jih katero društvo še ni prejelo, naj mi takoj naznani. Jaz sem določil za vsako društvo nekoliko večje število pravil kakor njih članstvo šteje.

Dalje naznanjam, da se je redno delo v glavnem uradu zelo zakasnelo vsled revizije in polnetne. Seje Torej prosim od strani članstva malo potrpljenja, polagoma zopet pride vse v pravi tir.
Z bratskim pozdravom

Joseph Pishler, gl. tajnik.

ČLANSTVU J. S. K. J.!

Tempotom naznanjamo podpisani članom naše Jednote, da so se naša nova pravila razposlala na krajevna društva naše Jednote dne 26. junij.

Da boste člani in članice, vedeli, zakaj naša nova pravila niso bila razposlana na krajevna društva tako dolgo, vam hočemo pojasniti sledeče:

Zaradi tiskovnih pogreškov v angleškem prevodu naših pravil, smo zavrgli ves tisk prvega teksta in zahtevali, da se mora celi tekst angleških pravil znova postaviti. To je tudi tiskarna storila. Predno se je pa pričelo z novim tiskom pravil, je na prišlo v tiskarno huda kriza, in nepljuhi posledice nikakor ni bilo mogoče preprečiti.

Vsled tega je oseboje, ki je imelo naša pravila v rokah, kar v naglici zapustilo službo v tiskarni, in

pravila za tiskati so prišla v roke tujcu. Bile so pa tudi druge slabe razmere v tiskarni, kot se navadno nahajajo v vsakem podjetju, predno preneha s poslovanjem. Te razmere so tudi veliko zadržale, da niso bila naša pravila prej gotova.

Kar je bilo pogreškov v slovenskem tekstu pravil, so se popravki natiskali na zadnji strani slovenskih pravil. Nekaj teh popravkov je pod zelo važnimi točkami, ki se bavijo s bolniško podporo, in vsled tega opozarjamo vse članice in članice, da naj prečitajo popravke na zadnji strani pravil.

Pozdravljamo vse članice in članice naše Jednote ter ostanemo vam vedno udani.

Upravni odbor:
Jos. Plautz, predsednik.
John Movern.
Mat. Pogorelec.

Dopis.

Bartell, Minn.

Pri redni seji društva sv. Stefana št. 117 JSKJ se je po naročilu glavnega tajnika nekoliko razmotrivalo o nekaterih članih, ki so šli prostovoljno k vojakom. Drugi pa bodo v starosti od 21 do 31. leta primorani iti pod orožje. Stvar je sicer jako težavno pravilno rešiti. Kateri gredo prostovoljno v vojaško službo v tem času, naj bi ne bili deležni nikake podpore od jednote, kateri bodo pa primorani iti, pa do polovice ralo prostovoljna prispevka za

pokritje njih ascesmentov, kajti ako se pri jednoti ascesment zviša v to svrhu, bo zopet vzbudilo veliko nezadovoljnosti med članstvom in prepričan sem, da vsake raje prostovoljno in več da, kakor s prisilno naklado.

Naznanim članom društva sv. Stefana, da sem dobil pravila jednote, zato prosim, da bi se prihodnje seje vsi vdeležili, ker meni je težavno nositi po hišah pravila. Prosim članice, da bi se nekoliko bolj zanimali za društvene seje, kakor pa imate navado; čim bližje je kdo, tem bolj gotovo ga ni na sejo. Naznanim tistim članom, kateri se malokdaj vdeležijo seje, da bo prihodnja seja dne 19. avgusta pri sobratu Aleks. Berniku.

Pozdrav vsem članom in članicam JSKJ.

Frank Triller, tajnik.

S pota.

Dne 15. julija so slovesno blagoslovili in razvili zastavo društva sv. Jožefa JSKJ v Gilbertu, Minn. Slavnosti so se vdeležili sledeča bratska društva: društvo sv. Martina broj 438 NHZ, društvo Jezus-Marija št. SHZ, društvo sv. Barbare št. 70 in društvo Slovenski rudar št. 182 SNPJ.

Slavnost je bila izvanredno lepa. Botroval je glavni predsednik JSKJ Mihael Rovanshek iz Conemaugh, Pa.

Prisrčna hvala društvu sv. Jožefa št. 25 JSKJ za izkazano prijaznost ob tej priliki.

V Gilbertu, Minn., je nagloma umrl rojak John Tehlen. Bil je star kakih 36 let in doma iz Sordražice pri Ribnici. Bil je član društva sv. Jožefa št. 25 JSKJ.

Šel je na delo in je pričetkom dela umrl; baje se mu je v ustih odprla kri. V nedeljo 15. julija smo ga videli še zdravega, danes pa je mrtev.

Matija Pogorelec.

Naznanila.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ v Clevelandu, O., je na svoji redni mesečni seji dne 15. julija t. l. sklenilo, da bo vsakdo, ki bo hotel pristopiti k našemu društvu, plačal samo \$1 pristopnino, to pa le za dobo treh mesecev, in sicer avgust, september in oktober.

Člane, ki niso bili navzoči pri tej seji, se torej opozarja, da pridno agitirajo v prid društva, da pridobijo dosti novih članov. Veliko je še rojakov, ki niso pri nobenem društvu, veliko jih je pa, ki bi radi pristopili še h kakemu društvu. Prilika je ravno sedaj pri našem društvu, ker je pristopnina samo \$1.

Na isti seji se je tudi živahno debatiralo o tem, da se-li članice, ki bodo morda poklicani v vojaško službo, obdržijo v nadalje v društvu in jednoti in kdo bo plačeval zanje ascesment. K debatni se je oglasilo veliko članov, vsi pa so se strinjali v tem, da bi se članom, ki bodo poklicani v vojaško, gočila velika krivica in bi bilo sploh nebratsko, ako bi jih izbačili iz jednote.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 dá jednoti v tem popolno moč, da stori v tem oziru vse, kar je potrebno, ter da naj stopi v dotiko tudi z vlado in sporazumno ž njo napravi, kar misli, da bo v korist našim sobratom, ki bodo šli v vojsko. Radi ascesmenta naj pa napravi tako, da, ako bo potrebno, ga razpiše sorazmerno na vsa društva.

Odbor dr. sv. Janeza Krst.

VABILO

na izlet, katerega priredi društvo sv. Cirila in Metoda, št. 16, J. S. K. J., Johnstown, Pa., v nedeljo, 29. julija na Slovenski zemlji v Morellville.

Uljudno vabimo vsa bratska društva, kakor posamezne rojake in rojakinje, da bi se našega izleta vdeležili.

Za dobro postrežbo bo skrbel Odbor.

Iz Avstro-Ogrske.

(Utisi bivšega ameriškega poslanika na Dunaju, Penfielda.)

(Nadaljevanje.)

Avstro-Ogrska nima nobenih angleških vojnih jetnikov v tej vojni, razven par avijatikov in par mornarjev, katere se je ujele v Jadranskem morju. Isto velja tudi glede Francozov. Ruskih, srbskih, italijanskih, rumunskih in črnogorskih jetnikov pa mora biti nad 1,300,000. V nekem konvencijem taborišču, ki se nahaja nedaleč od Linea, se nahaja udobnih barakah ter je celo mesto zgrajeno na kvadratu. Sredi tega mesta se nahaja običajna grško-iztočna cerkev.

Nihče ne more občeati en cel dan s kakim inteligentnim Avstrijcem, da bi ne prišel do prepričanja, da sta Nemčija in Avstro-Ogrska masični s teorijo, glasom katere naj tvorita obdržavi naravno središče velikega političnega in ekonomskega sistema, ki naj bi se raztezal od Severnega morja in Baltika pa do Perzijskega zaliva. Ta skupina naj bi obsegala tudi Malo Azijo ter nosila ime "Mittel-Europa", to je srednja Evropa. Ljudem v Nemčiji in Avstriji pa se je tudi vteple v glavo, da bodo stvorili sedanjih zavezniški po končanem boju zvezo, ki naj bi oklepala centralne zavezniške kot z železnim oklepom.

Upravitelji in ravnatelji parobrodskih črt, ki pričakujejo obilnega dela po končani vojni, izjavljajo, da bo obstajal tovor in ljudje in blagu iz Amerike v Avstro-Ogrsko. Večji del prvih tovorov bo obstajal v bombažu, gumiju, bakru in drugih sličnih surovinah. Avstro-Američani ima svoje brodovje pripravljeno, da prične v prvem trenutku s pločbo, vendar pa se javlja pri tem težko vprašanje, kako more družba obstajati, ko se bo vršil promet le na eno stran.

Ena prvih odredb, katero se bo objavilo v Avstro-Ogrski po končani vojni, bo omejitve, če ne popolna prepoved izseljevanja. Na drugi način sploh ni mogoče nanovo zgraditi Avstrije in slične odredbe bodo morale izdati tudi vse ostale države, zapletene sedaj v vojno.

Pomanjkanje navadnega ali težeškega dela po vojni se bo gotovo tudi v Avstriji močno občutilo, kajti izgubljenih ali trajno pohabljenih bo na milijone mož iz delavskega razreda. Plače bodo sveda manjvoge visoke in pričakuje se, da se bo na tisoče Avstrijcev in Ogrrov, ki žive sedaj v Združenih državah, vrnilo domov.

Konjsko meso je danes hrana milijonov v Avstro-Ogrski. Revni sloji prebivalstva so že pred vojnjo zavirali velike množice konjskega mesa, vendar pa ne niti polovice tega, kar se zavzije danes. Cena konjskega mesa je polovico cene govejega ali kostrunovega mesa in se zagotavlja, da je konjsko meso, primerno pripravljeno, popolnoma dobro jed. V Trstu in na Reki zavirajo zelo revni sloji tudi oslovsko meso.

Ni ga človeka, ki bi vedel, iz česa se pravzaprav izdeluje na Dunaju vojni kruh, a postajal je od dne do dne slabši, odkar se je pričela vojna. Spričetka se je meso koruzno, ječmenovo in ovsemo moko ter tudi nekaj krompirjeve moke. Sedaj pa je kruh trd, črn in tako slabega okusa, da se ustavlja tudi najbolj robustnemu žolodu.

Ena najbolj dragih potrebščin v Avstro-Ogrski je sedaj mlo najbolj navadne vrste kot ga rabijo gospodinjice pri pranju, kajti masčobe so postale izvanredno redke. Na Dunaju je dosti dela za vsakega, ki ga hoče. Gotove ceste nudijo živahne slike žumne in vselega življenja, dočim je najti tudi stranske ulice, kjer

se očito kaže vsa revščina in vsi trpljenje. Nebroj je dobredelnih naprav za vojake, za vojake v zakopih, za one brez nog in rok, za oslepljene itd. Pri tem pa se skoraj popolnoma pozablja na uboge civiliste in njegovo trpljenje je neizmerno. Brez števila ubogih žensk in otrok stoji v vrsti ter čakajo ure in ure na običajno razdelitev kruha in mleka.

V preteklih par mesecih je bilo kaznovanih veliko armadnih do baviteljev, kajti zakladali so čete s čevlji, kojih podplati so bili napravljene iz papirja.

Vse kaže, da se je Dunaj popolnoma prilagodil vojnim razmeram in da je postalo vojskovanje narodni business. Ženski element prevladuje seveda. Človek ne opazi dosti žalnih oblik in če sdi človek po zunanostih, bi mislil, sedeč v kakem gledišču, da sploh ni nobene vojne. V psihološkem vedenju tega naroda je nekaj nerazrešljivega. Kavarnar, hotelier in gledišča so vedno prenapolnjena in dvorna opera gre naprej svojo pot, kot da ni Avstrija zapletena v največji konflikt svetovne zgodovine. Vspored opere je omejen skoro izključno na opere Wagnerja. Ne prinaša se nobene opere kakkega živečega italijanskega ali francoskega komponista, a dostikrat se vprizori "Aido", kajti mojster Verdi je že zdavnaj izginil s pozorišča živečih.

Dve družbi za čiščenje petroleja v Galiciji postajata bogati. Poročilo Fanto družbe za preteklo leto kaže, da se je doseglo delavni i rofit 73 odstotkov. To poročilo pa še daleko prekaša ono Kolinske družbe, ki je z brutalno odkritostjo objavila, da je v letu, končujočem se s 1. julijem, napravila 2,000,000 kron dobičkov. Ker se je napravilo ta dobiček na podlagi osnovnega kapitala 1 milijona 500 tisoč kron, so znašali dobički celih 133 odstotkov. Od leta 1907 do 1915 ni Kolinska družba plačala svojim delničarjem niti vinarja dividend in Dunaj se vprašuje, kako more kaka družba tako hitro povečati svoje dobičke od nič na 133 odstotkov.

Avstrija je prijateljsko zavetisce za veliko število potentatov. Eden teh je princ Mirko, mlajši sin črnogorskega kralja. Zdravilo se ga je radi jetike v nekem danjskem sanatoriju, vendar pa je vprašanje, če je gost avstro-ogrskemu vladi ali pa njen jetnik. V Avstriji je tudi Don Miguel de Braganza, pretendent na portugalski prestol in aktivni general v avstrijski armadi. Nadalje se nahaja v Avstriji Don Jaime, vojvoda iz Madrida, ki je prevzel od svojega očeta, Don Carlosa, pravice, da zasede španski prestol. Nadalje je v Avstriji vojvoda Cumberland, prvi kralj Hanovra, katero deželo je ngrabila Prusija. Ta živi na svojem kraljevskem gradu v Gmundenu, ob Traunsee. On je tudi kraljevski vojvoda Velike Britanije in Irske ter zelo bogat. Dolgo časa je živel v Avstriji tudi Abas paša, prejšnji kedi v Egipta, katerega pa so Angleži odstavili. V zadnjem času pa se mudi v Švici, v bližini Curriha.

Vojna zahteva velike množice usnja in vsled tega je postalo pomanjkanje tega blaga veliko. Čevlji, ki so stali prej \$3, stanejo sedaj \$10.

Sedaj je Avstrija sita vojne ter si želi skorajnjega miru. Lakota namreč pritiska in bati se je velike katastrofe, če predno se bo spravilo pod streho letino 1917.

Kot vse kaže, je pritisk Italije na en del zapadnih meja monarhije dosti močan. Domači položaj v monarhiji ni le preteč, temveč tudi ni videti nobenega pota, potom katerega bi se mogel izboljšati. Avstro-Ogrska še lahko nadaljuje z bojem, a to je vse, kar more storiti. Avstro-Ogrska se more boriti

še dalje, to je res, a boriti se more edino le za mir.

Vojno stanje povzroča vsako vrsto uporabo kovin, posebno bakra ter sestavin, pri katerih je baker temeljna ruda. Balo se je vsled tega, da bo pomanjkanje bakra onemogočilo delovanje Avstro-Ogrske v vojni. Splošno je prevladovalo prepričanje, da ni na razpolago toliko bakra, da bi se moglo zalagati municijske tvornice. Resnica pa je, da si je nabavila Avstro-Ogrska v prvih mesecih vojne velike zaloge bakra iz Amerike potom nevtralnih dežel. Množina bakra katero se je importiralo skozi Italijo, je bila velikanska in ko je Italija ustavila prevoz preko svojega ozemlja, je prihajal baker v Avstrijo skozi Rumunsko, dokler tudi ta dežela ni stopila v vojno.

Zlato poteka neprestano iz Avstro-Ogrske, kajti nevtralne dežele, ki dobavljajo bombaž, gumij, kovine in živila, zahtevajo plačilo v zlatem denariu ali suhem zlatu, kojega vrednost ostane neizpremenjena.

V številnih krajih se "posoja" ruske voje jetnike velikim posestnikom zemljišč. Pristojbina je zelo majhna in ruski mušiki se kaj radi lotijo dela, seveda pod pogojem, da se plača njim del pogodene svote. Te delavce strahijo vedno avstrijski vojaki. Poroča se tudi, da je veliko ruskih jetnikov prijavilo svoj sklep, da ostnejo v Avstriji, ko se bo sklenilo mir, če bo našlo zanje in žene primerno delo (Sedaj, ko je padlo cesarstvo, je stvar menda drugačna. Opom. ur.)

Zavezite Lovčena je bil zelo važen dogodek ter bo imel velik vpliv na Avstro-Ogrsko kot pomorsko silo. Več avstrijskih dreadnoughtov je prišlo v kotorski zaliv in od tam se je s težkimi topovi obstrlevala utrdbe na Lovčenu. Ves odpor od strani Črnogorcev je bil zamen in dva dni pozneje so prišli Avstrijci v Cetinje. Govori se, da so presenetile avstrijske bojne ladje utrdbe Lovčena brez municije in zlobni jeziki pravijo celo, da se je to zgodilo na menoma, kajti kralj Nikola je bil jezen, da mu zavezniki, posebna na Italijani, niso poslali pomoči ob pravem času.

Znanost večja število vojnih potrebnin in neoficielno se izjavlja, da ni treba več bombaža pri izdelovanju modernih razstreljiv. V preteklih mesecih se je uporabljalo novo celulozo iz lesa ter se ugotavljalo, da je ta celuloza veliko boljše kot pa bombaž in da se je bo ohranilo tudi po vojni. Mesto nitratov iz republike Chile, dobivata Avstro-Ogrska in Nemčija nitrate iz zraka in sicer v zadostnih množinah, da se zadosti zahtevam zai izdelovanje municije. Kar preostane, se uporabi kot gnojilo. Našlo se je tudi kemičnim potom produkt, ki nadomešča kafro, katero se rabi pri izdelovanju močnih razstreljiv. Produkt je baje veliko cenejši kot pa navadna kafa.

Poroča se tudi, da se je posrečilo napraviti umetni gumij. Izvedenci glede gumija pa izjavljajo, da se še dolgo ne bo moglo najti snovi, ki bi nadomeščala ta dar tropičnih krajev. Skozi Holandsko in Švedsko prihaja poleg tega še vedno preveč gumija, da bi se moglo vrjeti poročilom o umetnem gumiju. Nitrat iz zraka je najbrž dejstvo stoletja, a sintetični, to je kemično sestavljeni gumij je prav gotovo bajka.

Na Dunaju je videti sedaj starinske in polomljene avtomobile, ki škripljejo, stokajo ter preteza počiti se vsaki trenutek. Dobri avtomobili, med katerimi se nahajajo tudi privatni, služijo že davno edino vojaškim namenom. Popolnoma lahko pa se razume, zakaj se ne prihtne k vojaški službi tudi teh, ki strahijo sedaj po du-najskih cestah.

Fijakerski in drugi konji tvorijo enega najbolj zalostnih pogledov v različnih mestih Avstro-Ogrske. To so izmeček celega konjskega sveta, — izmučene, suhe, rožnate, ki morejo komaj dvigniti

težo lastnih glav, ki vise ponavadi prav do tal, kjer pa zastoni iščejo zrna žita.

Na Dunaju, v Budimpešti in drugih mestih se nanovo rekrutirane čete sedaj ponavadi ponoči pošilja na fronto. Pri tem ni opaziti nikakega pompa in slovesnosti, ki so bile v navadi pri odhajanju vojakov v pričetku vojne. Sedaj se smatra najlažjo pot za najboljšo in tako odkorakajo mladeniči mirno na železniško postajo, ko napoči noč. Razpoloženje vojakov je izvrstno in bore se danes z isto hrabrostjo in spretnostjo, ki jih je odlikovala v pričetku vojne. Res je, da si vsi žele miru, a dokler ne pride v resnici mir, se bore na način, ki ne dopušča nikakega dvoma glede njih resnosti.

Od izbruha vojne naprej je bil glavni stan avstro-ogrskemu armade v Tečnu v Šleziji. Ko pa je nastopil vlado novi cesar Karol ter prevzel poveljstvo nad armado in mornarico, se je premestilo glavni stan iz Tečna v Baden, katero mesto leži dvajset milj zapadno od avstrijskega glavnega mesta. Obiskovalci Badena se morajo podvreči najstrožjim predpisom in hiše številnih domačih prebivalcev se je izpremenilo v vladne urade. Mladi cesar preživi več kot polovico svojega časa v novem glavnem stanu.

V avtokraciji, ki ima v svojih mejah toliko plemen kot jih obsega človeštvo, se je seveda pričakovalo notranjih težkoč, a iz političnih vzrokov se ni nikdar objavilo nemirov, ki so se pojavili. Češko prebivalstvo Češke in Moravske je pa ob številnih prilikah igralo ulogo, ki se je sumljivo bližala ustaji Čehi so tako zvezani s slovansko stvarjo, da se je slavilo ruske zmage v različnih delih Češke. V praških kavarnah in klubih se je večkrat vprizorilo demonstracije proti Nemčiji in simpatiziralo z zavezniki. Vlada je odredila drastične odredbe in poročalo se je tudi o ustaji čeških polkov, katere se je decimiralo v svarilo drugim. Civilne agitatorje proti avstrijski vladi se je sumarično pobesilo.

V mestu Kijev na Moravskem se je obesilo dvajset oseb, ker so širile manifeste velikega kneza Nikolaja na avstrijske slovanske narode. Vse češke polke se je poslalo v mesta izven Češke, kajti češka polka v Pragi in Plznu, 28. in 35. sta se brez boja udala Rusom v Galiciji in sicer v pričetku aprila 1915.

V Trstu in Trentinu so osebe italijanske krvi in simpatij skoro javno rovale proti centralnim zaveznikom in jugoslovanskim prebivalstvu v Bosni in Hercegovini je tvorilo od prvega pričetka vojne stalno nevarnost. V vseh teh krajih se je obsodilo na smrt veliko številu ljudi.

Celo konje se je prisililo, da pripevajo k ohranjenju živalskih zalog, kajti dnevne racije ovsa se je sumljivo skrcilo.

Popolnoma stranska stvar je, koliko denarja ima človek na Dunaju. Položaj je tak, da mora vsakdo računati za vojno silo in da niti izdalek ne more tako živeti kot bi morda želel. Veliko bistvenih predmetov je, katerih sploh ni mogoče dobiti in skoro vsako živilo se je podvojilo ali celo početrilo glede cene. Meso stane splošno en dolar pro funt in svinjina je še veliko dražja. Rib ni mogoče dobiti za nobeno ceno. Cena surovega masla in jaje je skoro nedosegljiva. Mleko se je poslabšalo glede kakovosti ter podvojilo v ceni.

Mnogo je bilo v Avstriji ljudi, ki so mislili, da bo cena usnja v razmerju s povpraševanjem in zalogo. Pozneje pa se je izkazalo, da je neka brezvestna klika ustanovila nekaki "trust", s katerim si je zagotovila kontrolo nad vsemi proizvodnjalnimi viri ter tudi dobiček 200 odstotkov na leto za vlozeni kapital.

Rojaki naročajo se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr. državah.

Imenik uradnikov

krajevnih društva Jugoslavanske Katoličke Jednote v Zed. državah američkih.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 1, v Ely, Minn.
Predsednik: Jos. J. Pesej; tajnik: Jos. A. Mortel, Box 278; blagajnik: Matevž Zgonc, Vsi v Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Jos. Skala dvorani točno ob dveh popoldne.

Društvo sv. Sreča Jezusa št. 2, v Ely, Minn.
Predsednik: Jos. Hutar, Box 999; tajnik: Anton Poljanec, Box A. E.; blagajnik: Anton Golobčič, Vsi v Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako 4. nedeljo v mesecu v Jos. Skalovi dvorani.

Društvo sv. Barbare št. 3, v La Salle, Ill.
Predsednik: Jos. Brzga, 437 Croese St.; tajnik: Joseph Spelco, 22 St. Vincent Ave.; blagajnik: Math. Komp, 1026 First St. Vsi v La Salle, Ill.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani gospoda Math Komp, 1026 First St.

Društvo sv. Barbare št. 4, v Federal, Penna.
Predsednik: Frank Starman, Burdine, Pa.; tajnik: John Demshar, box 237, Darlene, Pa.; blagajnik: Luka Fermechik, Morgan, Pa.

Društvo sv. Barbare št. 5, v Soudan, Minn.
Predsednik: Jos. Oljak, Box 1162 Soudan, Minn.; tajnik: John Drago, Box 663, Soudan, Minn.; blagajnik: Anton Gornik, Box 1565 Tower, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkveni kapeli v Tower, Minn.

Društvo Marije Pomagaj št. 6, v Lorain, O.
Predsednik: Ludovik Petkovič, 1621 E. 21st St.; tajnik: George Petkovič, 1905 E. 29th St.; blagajnik: John Dungan, 1674 E. 31st St. Vsi v Lorain, O.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v g. A. Virantovi dvorani.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 9, v Calumet, Mich.
Predsednik: Frank Štefan, 330 Osceola St., St. Laurina, Mich.; tajnik: John D. Zmich, 4008 E. Cone St., Calumet, Mich.; blagajnik: Joseph S. Siskel, 208 — 8th St., Calumet, Mich.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Jozefa, Calumet, Mich.

Društvo sv. Štefana št. 11, v Omaha, Nebr.
Predsednik: John Ulrich, 1450 So. 18 St.; tajnik in zastopnik: Mihael Maravenc, 1454 So. 17 St.; blagajnik: Joseph Cepuran, 1423 So. 12 St. Vsi v Omaha Nebr.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v 14 Pine St.

Društvo sv. Jozefa št. 12, v Pittsburg, Pa.
Predsednik: Frank ADE, 4903 Kincaid St., E. E. Pittsburg, Pa.; tajnik: John Simčič, 1122 Fabian St., N. S. Pittsburg, Pa.; blagajnik: Nik. Povše, Grable St. 1 Nuncery Hill, N. S. Pittsburg, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v restorir K. S. doma št. 57 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Društvo sv. Alojzija št. 13, v Bagdale, Pa.
Predsednik: Frane Kolenc, box 42, Whitney, Pa.; tajnik: Frank Jordan, box 126, Hostetter, Pa.; blagajnik: Anton Rak, box 53, Hostetter, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v dvorani Anton Mauer na Hostetter, Penna.

Društvo sv. Jozefa št. 14, Crockett, Cal.
Predsednik: Josef Clemens, P. O. Box 822; tajnik: Mihael Nemanich, P. O. Box 157; blagajnik: Anton Bernabich, Vsi v Crockett, Cal.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Mihael Nemanich stanovanju.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 15, v Pueblo, Colo.
Predsednik: Frank Brzja, 703 Mcfact; tajnik: Frank Janesch, 1212 Bohmen; blagajnik: John Zupancich, 2710 E. Evans Ave. Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Rotžovi dvorani 223 E. North zjutraj ob 8. uri, zvečer ob 7.30.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 16, v Johnstown, Pa.
Predsednik: Ivan Tegelj, 1115 Virginia Ave.; tajnik: Gregor Hroščak, 407 — 8th Avenue; blagajnik: Frank Slabe, 287 Copper Ave. Vsi v Johnstown, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v svoji lastni dvorani 725 Bradley Alley, Johnstown, Pa.

Društvo sv. Jozefa št. 17 v Aldridge, Mont.
Predsednik: Jakob Blatnik, Corwin Springs, Mont.; tajnik: John Mikolich, Corwin Springs, Mont.; blagajnik: John Mikolich, Corwin Springs, Mont.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu pri sobratu John Mikolich ob 9. uri zjutraj v Aldridge, Mont.

Društvo sv. Alojzija št. 18 v Rock Springs, Wyo.
Predsednik: Max Kerkšnik, 627 N. Front St.; tajnik: Frank Fortuna, 315 G St.; blagajnik: Louis Tancher, 290 H St. Vsi v Rock Springs, Wyo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Jos. Skalovi dvorani.

Društvo sv. Jozefa št. 19 v Lorain, Ohio.
Predsednik: John Bušar, 1658 E. 33rd St.; tajnik: John Kums, 1735 E. 33rd St.; blagajnik: John Zore, 1053 E. 31st St. Vsi v Lorain, Ohio.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v G. A. Virantovi prostorih, 1700 E. 28th St., cor. Globe.

Društvo sv. Jozefa št. 20, v Gilbert, Minn.
Predsednik: Frank Zgonc, box 337; tajnik: Jos. Novak, box 611; blagajnik: Anton Ipavec, box 721. Vsi v Gilbert, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Anton Idiharjevi dvorani.

Društvo sv. Jozefa št. 21, v Denver, Colo.
Predsednik: Anton Marinkšek, 4822 Washington St.; tajnik: Louis Andolšek, 5173 Clarkson St.; blagajnik: John Cesar, 5115 Emerson St.; zastopnik: Frank Smole, 4683 Franklin St. Vsi v Denver, Colo.

Društvo zboruje vsakega 16. v Matt Sudarjevi dvorani na 4000 Humboldt St., Denver, Colo.

Društvo sv. Jurija št. 22 v South Chicago, Ill.
Predsednik: Marko Hrvyat, 9033 Greenway Ave.; tajnik: Anthony Mot, 9641 Ave. M.; blagajnik: Nikola Janković, 9621 Ave. M. Vsi v So. Chicago, Ill.

Društvo zboruje vsako tretjo soboto v Medosh Hall, 9485 Ewing Ave. ob 8. uri zvečer.

Društvo sv. Ime Jezus št. 23, v Evelyth, Minn.
Predsednik: John Nemzar, 120 Jones St.; tajnik: Louis Gorze, 613 Adams Ave.; blagajnik: Louis Kotnik, 201 B Ave. Vsi v Evelyth, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v basementu cerkve Sv. Družine.

Društvo sv. Štefana št. 26, v Pittsburghu, Pa.
Predsednik: Martin Antloga, 249 — 57 Butler St.; tajnik: Josef Pogončič, 5307 Butler St.; blagajnik: Ivan Varoga, 5126 Natrona Alley. Vsi v Pittsburghu, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Kranjsko-Slovenskem domu, 57 Butler St.

Društvo sv. Mihaela Arhangela št. 27, Diamondville, Wyo.
Predsednik: John Štremfelj, Diamondville, Wyo.; tajnik: Anton Koren, box 94, Frontier, Wyo.; blagajnik: Anton Trautnik, box 36 Frontier, Wyo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 3. uri popoldne v društveni dvorani v Diamondville, Wyo.

Društvo Marija Danica št. 28, Sublet, Wyo.
Predsednik: Frank Zunter, box 93; tajnik: John Tostoverski, box 111; blagajnik: May Robnik, box 33. Vsi v Sublet, Wyo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Frank Cijel dvorani.

Društvo sv. Jozefa št. 29, Imperial, Pa.
Predsednik: Joseph Sostarski, box 94; tajnik: Alois Tolar, box 212; blagajnik: John Virant, box 312. Vsi v Imperial, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v svoji dvorani v Imperial, Pa.

Društvo sv. Jozefa št. 30, Chisholm, Minn.
Predsednik: Lamuth John; tajnik: Jacob Petrich; blagajnik: Karol Zgonc. Vsi v Chisholm, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu popoldan v Lovrenc Kovach dvorani.

Društvo sv. Alojzija št. 31, Bradock, Pa.
Predsednik: Jernej Suša, 1400 East Wolf Ave., Bradock, Pa.; tajnik: Martin Hudale, 1615 Ridge Ave., N. Bradock, Pa.; blagajnik: Anton Nemanich, 1530 Oak Ave., Bradock, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Ribenstajnovi dvorani na 11 cesti vogal Washington Ave.

Društvo Marija Zvezda št. 32, Black Diamond, Wash.
Predsednik: Alois Krnc, P. O. box 152; tajnik: G. J. Porenta, P. O. box 176; blagajnik: John Juran, P. O. box 153. Vsi v Black Diamond, Wash.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu predpopoldan ob devet uri v Gregor J. Porentovi prostorih.

Društvo sv. Barbare št. 33, Treštie, Pa.
Predsednik: Anton Eržen, RD 1, box 109 b; tajnik: Fr. Schiffr, RD 1, box 76a, Turtle Creek, Pa.; blagajnik: John Šifrar, RD 1, box 107, Turtle Creek, Pa.; zastopnik: box 107, Turtle Creek, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Slovenski dvorani v Turtle, Pa.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 35, v Lloydell, Pa.
Predsednik: John Jereb st., box 16; tajnik: John Jereb ml., box 16; blagajnik: John Hlačič, box 21. Vsi v Lloydell, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v lastni dvorani v Lloydell, Pa.

Društvo sv. Alojzija št. 36, v Conemaugh, Pa.
Predsednik: John Kukovica, 449 — 1st St.; tajnik: John Brezovec, Box 120; blagajnik: Jos. Dremelj, Box 275. Vsi v Conemaugh, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v lastni dvorani na 53. Društvo št.

Društvo sv. Jovana Krstnika št. 37, v Clevelandu, O.
Predsednik: Anton Brankelj, 1045 E. 61st St.; tajnik: Debeve Jakob, 1023 E. 61st St.; blagajnik: Frank Millavitz, 1029 E. 61st St. — Vsi v Clevelandu, Ohio.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Ivan Grdina dvorani, 6021 St. Clair Ave., NE.

Društvo Sokol št. 38, v Pueblo, Colo.
Predsednik: Anton Tožak, 1032 Arman Ave.; tajnik: Anton Kochevar, 1206 Berwind Ave.; blagajnik: Joe Cuhig, 1219 So. Santa Fe Ave. Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo vsakega meseca v dvorani družica sv. Jozefa.

Društvo sv. Barbare št. 39, v Roslyn, Wash.
Predsednik: Valentin Bruketa, P. O.; tajnik: Anton Čop, Box 440; blagajnik: Mile Barčičević, P. O. Vsi v Roslyn, Wash.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Drug Store v Roslyn, Wash.

Društvo sv. Mihaela št. 40, v Claridge, Pa.
Predsednik: Anton Jerina, box 204; tajnik: Anton Kosoglav, box 141; blagajnik: Anton Semrov, box 284. Vsi v Claridge, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v Slovenskem Narodnem domu.

Društvo sv. Jozefa št. 41, v East Palestine, O.
Predsednik: Anton Jurjavčič, box 351; tajnik: Valentin Dagarin, 674 E. Main St.; blagajnik: John Bradško, 674 E. Main St. Vsi v East Palestine, O.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne pri sobratu Frank Jurjavčiču.

Društvo Marija Pomagaj št. 42, v Pueblo, Colo.
Predsednik: Anton Kralič, 402 E. Mesa Ave.; tajnik: Primož Knafelc, 1102 Bohimen Ave.; blagajnik: John Erjavec, 1102 Bohimen Ave. Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1/2 devet uri zvečer.

Društvo sv. Alojzija št. 43, v East Helena, Mont.
Predsednik: Frank Rus, box 27; tajnik: Frank Perčič, box 143; blagajnik: Anton Smole, Vsi v East Helena, Mont.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Fraternal Hall, ob 7. uri zvečer.

Društvo sv. Martina št. 44, v Barberton, O.
Predsednik: John Cimperman, P. O. box 431; tajnik: Math. Kramar, box 223; blagajnik: Frank Bartonec, 147 Center St. Vsi v Barberton, O.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v dvorani U. Dorniš, 236 Balivar Road.

Društvo sv. Jozefa št. 45, v Indianapolis, Ind.
Predsednik: Anton Gertaš, 905 Ketchum St.; tajnik: Louis Rudman, 737 Holmes Ave.; blagajnik: Josef Gačnik, 701 Holmes Ave. Vsi v Indianapolis, Ind.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani sobrata Jozef Gačnik, 903 Ketchum St. ob 1. uri popoldne.

Društvo sv. Barbare št. 47, v Aspen, Colo.
Predsednik: Josip Škufca, box 211; tajnik: Louis Zelnik, box 249; blagajnik: John Lousin, box 252. Vsi v Aspen, Colo.

Društvo zboruje vsak tretji ponedeljek v mesecu na 820 East Coper Street.

Društvo Vitez sv. Jurija št. 49, v Kansas City, Kans.
Predsednik: John Hutjeter, 317 Barnett Ave.; tajnik: George Bajnik, 627 Sandusky Ave.; blagajnik: Peter Špohar, 422 N. 4th St. Vsi v Kansas City, Kans.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob tretji uri popoldne v cerkveni dvorani na 515 Ohio Ave.

Društvo sv. Petra št. 50, v Brooklyn, New York.
Predsednik: Gabriel Tassotti, 423 Throop Ave.; tajnik: F. G. Tassotti, 120 Scholes St.; blagajnik: F. G. Tassotti, 120 Scholes St. Vsi v Brooklyn, N. Y.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v John Klueg's Hubertus Jaeger Hall, 211 Montrose Ave., Brooklyn, N. Y.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 51, v Murray, Utah.
Predsednik: Louis Založnik, box 33; tajnik: Josip Kastelic, R. F. D. No. 7, Box 2 G; blagajnik: Math. Shober, 118 So. State St. Vsi v Murray, Utah.

Društvo zboruje vsaki drugi tork v mesecu v Foresters Hall.

Društvo sv. Jozefa št. 52, Mineral, Kans.
Predsednik: John Kastelic, box 56, Mineral, Kans.; tajnik: Frank Augustin, box 360, W. Mineral, Kans.; blagajnik: Martin Baneblč, box 307, W. Mineral, Kans.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Frank Spalzerjevi dvorani v Mineral, Kans. ob 2. uri popoldne.

Društvo sv. Jozefa št. 53, v Little Falls, N. Y.
Predsednik: Josip Komovec, 2 E. Casler St.; tajnik: Jernej Per, 30 Danube St.; blagajnik: Alois Marošek, 23 Sherman St. Vsi v Little Falls, N. Y.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v lastni dvorani na 53. Društvo št.

Društvo sv. Frančiška št. 54, v Hibbing, Minn.
Predsednik: Anton Kromar, 302 — 3rd Ave.; tajnik: Joseph Smolz, box 374; blagajnik: John Porsche, box 437. Vsi v Hibbing, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Max Rogala-kesi dvorani.

Društvo sv. Roka št. 55, v Uniontown, Pa.
Predsednik: Martin Prah, box 87; tajnik: Joseph Krumar, box 43; blagajnik: Urban Rupar, box 128. Vsi v Uniontown, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v slovenski cerkvi St. Mary's R. C. v Uniontown, Pa.

Društvo sv. Alojzija št. 57, v Export, Pa.
Predsednik: Frank Šustarski, Box 341; tajnik: Louis Supancich, Box 136; blagajnik: Frank Nagoda, Box 192. Vsi v Export, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu točno ob 2. uri popoldne v Red Eagles dvorani.

Društvo sv. Štefana št. 58, Bear Creek, Mont.
Predsednik: Frank Henikman, box 207; tajnik: Peter Kuehar, box 209; blagajnik: Louis Ambrozich, Vsi v Bear Creek, Mont.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v John Chesarek dvorani ob 2. uri popoldne.

Društvo sv. Barbare št. 60, v Chisholm, Minn.
Predsednik: Anton Panjan, 98 Longyear Lake Rd.; tajnik: Martin Govevnik, P. O. Box 367; blagajnik: Anton Pederzaj, Box 372. Vsi v Chisholm, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v Steve Praprotnik dvorani v Chisholm, Minn.

Društvo sv. Jurija št. 61 v Reading, Pa.
Predsednik: John Simce, 131 Little Garden Alley; tajnik: Fr. Špelhar, 281 N. River St.; blagajnik: Anton Križ, 327 Harold St. Vsi v Reading, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo sredo v mesecu v Clinton Hall, cor. Front & Washington Sts.

Društvo sv. Florijana št. 64, v So. Range, Mich.
Predsednik: Paul Lukanich, South Range, Mich.; tajnik: Peter Klobučar, box 32, Baltic, Mich.; blagajnik: Nick Kroll, Baltic, Mich.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v cerkveni dvorani.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 66, v Joliet, Ill.
Predsednik: Anton Kosčič, 1124 Oakland Ave.; tajnik: Anton Barbič, 1609 N. Broadway; blagajnik: Mihael 1609 N. Broadway; blagajnik: John Papich, 1607 Broadway. Vsi v Joliet, Ill.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob eni uri popoldne v stari šoli sv. Jozefa.

Društvo Isus Prijatelj Malenih št. 68 v Monessen, Pa.
Predsednik: Nikola Vincetich, 1236 Morgan Ave.; tajnik: Michael Mahovich, box 178; blagajnik: Ladislav Vrhanič, box 23 People National Bank. Vsi v Monessen, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu točno ob 2. uri popoldne v dvorani Mije Gaspiča v Wiretonu, (in Monessenu), Pa.

Društvo sv. Petra št. 69 v Thomas, W. Va.
Predsednik: John Zadnik, box 422; tajnik: John Labajner, box 215; blagajnik: John Urbas, box 232. Vsi v Thomas, W. Va.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Mike Buličevi dvorani v Thomas, W. Va.

Društvo Zvon št. 70, v Chicago, Ill.
Predsednik: Frank Retel, 1827 W. 22nd St.; tajnik: Joseph Berčič, 2270 Blue Island Ave.; blagajnik: John Zvezich, 2226 Blue Island Ave. Vsi v Chicago, Ill.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu na Lincoln in 22nd Place.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 71, v Collinwood, O.
Predsednik: Luka Trček, 15621 Holmes Ave.; tajnik: Anton Grmovšek, 5702 Saranac Road; blagajnik: Karol Kral, 705 E. 156th St. Vsi v Collinwood, Ohio.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne.

Društvo sv. Barbare št. 72, Taylor, Wash.
Predsednik: Ciril Ermenec; tajnik: Joseph Penosa, box 121; blagajnik: Joseph Penosa, Vsi v Taylor, Wash.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu točno ob drugi uri popoldne v Union dvorani v Taylor, Wash.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 75, v Cannonsburg, Pa.
Predsednik: Joseph Mravinc, R. D. 1, Box 27; Washington, Pa.; tajnik: John Koprivšek, Box 214, Meadow Lands, Pa.; blagajnik: Andrew Milavec, Box 31, Meadow Lands, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Bear Hall, Meadow Lands, Pa. ob 9. uri predpopoldne.

Društvo sv. Jozefa št. 76, v Oregon City, Ore.
Predsednik: Joseph Vidic, P. O. box 183; tajnik: Joseph Mielci, 1404 Jackson St.; blagajnik: Matija Jutina, 11 & Center Sts. Vsi v Oregon City, Oregon.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v McLaughlin dvorani.

Društvo sv. Roka št. 77, v Grub Trak, Pa.
Predsednik: Alois Trak, R. F. D. 1,

Box 125; tajnik: Anton Kos, R. F. D. 1, Box 125; blagajnik: Florian Auzer, R. F. D. 1, Box 87. Vsi v Greensburg, Penna.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu pri sobratu Anton Koss, 3 Keystone Ave., Greensburg, Pa.

Društvo sv. Alojzija št. 78, v Salida, Colo.
Predsednik: Frank Usnik, R. F. D. No. 1; tajnik: John F. Mautz, 229 W. 11th St.; blagajnik: Louis Costello, Vsi v Salida, Colo.

Društvo zboruje prvo nedeljo po 10. vsakega meseca v društveni dvorani sv. Alojzija št. 78.

Društvo sv. Barbare št. 79, v Heliwood, Pa.
Predsednik: John Kastelic, Box 133; tajnik: Henrik Pečarič, Box 48; blagajnik: Anton Romanek, Box 133. Vsi v Heliwood, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v prostorih Henrik Pečarič.

Društvo sv. Jerneja št. 81, v Aurora, Illinois.
Predsednik: Frank Praprotnik, 21 East Ave.; tajnik: Martin Jurkas, 515 Aurora Ave.; blagajnik: Frank Lok

Institutka.

(Nadaljevanje).

"Kaj, tudi Ida? — Aj, aj! — Gradnik, rečem ti, dobra kuha, dobra peka, to je pri meni prvo."

"Tudi pri meni. Haha! — Ko sem si izbral soprogo, vprašal sem najprej izvedence, kje je kakšno gostino in bogato dekle, ki ne hodi po vseh plesih in tako dalje, o katerih ne vedo ljudje ničesar ulega. Malo so mi jih našli. Potem sem pa vprašal, katera izmed teh si zna napraviti sama kruha. Se jih je polovica odpadla. In končno sem poizvedel, katera izmed teh zna dobro kuhati; ostali sta mi le dve na izbor, lepo seveda sem snubil."

"Ha, ha! Dobro si ravnal. Soproga mora znati pred vsem gospodinjstvo dela, vse drugo bo ti le nameček!"

"Oho, — a izobrazba?" je izpregovoril Tone, ki je pred leti dovršil gospodarske šole na Dunaju in v Klosterneuburgu. "Zenske, ki bi ne umela mojih teženj, ne poznala mojih vzorov ter se z menoj vred ne navduševale za nje, — zenske, ki bi se znale pomenkovati le o ponvah in loncih, pa o mokrih plencah, — ki bi bila samo gospodinja in roditeljica otrok. — take zenske bi menda ne mogel trajno ljubiti, ker bi mi kmalu nedostalo spoštovanja do nje!"

"Posvečeno moje mnenje, gospod Tone!" mu je pritrdil Rus. "Harmonija, dušna in telesna, pa tudi sosednja vladavlj med zakoncem, če hočeta, da ostaneta srečna! O miranosti se ne druzi z nevednostjo, rahločutnostjo ne z gorjankom, konservativno, skromno kmet ne z emancipiranim, aristokratskim ženskostim. — Svoji k svojimi!"

Se dolgo so govorili o tem in onem. Potem se je ekonom poslovil.

Rus je prihajal čisto k večer, na posete, kadar ni potoval za kupčijo. Po dokončanih opravkih v trgu se je vedno vstavil pri Gradnikovi, s katerimi je bil dober prijatelj. Neredkokdaj je ostal še celo pri kosilu. Za protivslužbo pa je navadno poslal družico, vajca ali pa štiri, pet jerebice. V obveščanju je bil iskren in odkritosten, v vedenju takisto nepristran, domač. Po zunanem je bil majhen, krepkoraščan; obraz je bil širokega, a prijaznega, temne polti, plavih las in oči. Nosil se je priprosto, pa ukusno.

Od kar je prišla Ida domov, prihajal je še večkrat k večerju. Babji jeziki so kmalu uganili, da se misli ženiti, ker je po materini smrti še precej sam in navezan na staro kuharico ter da gleda za Gradnikovo Ido. Gotovega ni vedel nihče povedati, zlasti ne od tedaj, ko je Gradnikova kuharica izbrljala pri mesarju, da Rus no obuje skoraj nič z Ido, ki se mu celo očito odteguje.

Zadnja trditelj je bila resnična. Ida se je odločevala Rusovi družbi. Nemirna je bila in v zadregu, uleženo in ogorčeno se je čutila v njegovi prisotnosti, saj je bil včasih tako strašno, tako netaktno odkritosrečen in preprost. Tako hladno jo je vedno ogledoval, kakor kupec, ki kupuje na semnju konja. Zdel se ji je nežen, ne galanten, nevljuden flegmatik, — cel kmet.

Tudi danes se je po obedu hitro umaknila v ulično. Po storjenih opravkih je vzela šivanje v roke ter šla na vrt. Ondi je sedla pod jablano, ki se je ovočja uprav šila, ter začela šivati.

"Zopet pri delu, gospica?" jo ogovoril nenadoma Rus, prišedši iz hiše.

Dvignila je glavo ter, ozri se mu v modre oči, ki so tako hladno zrle v njo, rahlo prikimala: "Mamič delam predpasnik."

Naslonil se je na deblo jablane, stegnil roko nad svojo glavo ter prijel za debelo vejo. Tako je stal nekaj časa molče tik nje. Potem pa je dejal mirno:

"Gospica Ida, jaz vas imam rad."

Ida se je stresla kakor bi jo osimil z bičem; zardela je kakor mak po vsem obrazu, pa molčala, sklonivši glavo.

Rus je molčal. Njegovo temno, usgorelo lice pa ni zardelo niti umalo.

In zopet je odšel Rus svoja usta ter mirno nadaljeval:

"Vi, gospica Ida, boste drugi mesec stala osemnajst let, jaz pa danes tedno osemindvajset. To je prav. — Vas papa vam da štiri deset tisoč goldinarjev dote; moji gradniki, posvečeno s travniki, gojijo

in njivami pa je cenjeno na osem deset tisoč goldinarjev. Vredno je seve v resnici precej več! Tudi to je prav. — Vi, gospica, ste izobražena dekle; umete ukusno kuhati, peči, lepo šivati, — dobra gospodinja boste. Jaz pa sem baje dober gospodar in z njim sem na kupčijo; vsaj vaš papa tako govori. Tudi to je prav. — Vprašam vas torej: ali mi dovolite, da vas snubim pri starših?"

Počakal je odgovora; ona pa se je sklonila še globlje nad materinim predpasnikom. Molčala sta zopet oba. Ida je hitela šivati, Rus pa je mirno slušel ob jablani, držeč se še vedno z desno za vejo nad glavo.

Li hitro Idino dilhanje je razodevalo njeno razburjenost.

"Torej ne, gospica?" je vprašal iznova ekonom Rus, ko le ni bilo odgovora iz krepko stisnjenih Idinih ust. — "Siliti ne morem, nočem. Ljubim vas, menda bi vas zato tudi osrečil. — Gospodinja mi je najino treba. Ako nečete vi, poskušati bi si moral drugo družico. — Ali želite, da odidem?"

"Da!" je odgovorila čez nekaj mučnih hipov Ida. Skoro prestrašila se je te besedice, v drugem trenutku pa se je čutila nekako olajšana.

"Z Bogom, gospica!"

Poklonil se je ter naglo odšel. Tudi Ida je vstala in bledih lic izginila v svojo sobo.

Čimernege obraza, z velikimi višnjevim krogi pod očmi je vstala Ida naslednjega jutra. Vso noč ni mogla mirno spati, vsako uro se je prebudila iz težkih sanj. Vedno in vedno se je videla pred njim, ki jo gleda s tistimi jasnimi očmi tako presunljivo, a vendar tako hladno. Bežala je pred njim, koleno pa sta ji naenkrat odrednili, in zopet je stala pred njim, ki ji pripoveduje, da jo ljubi, da jo hoče za ženo. — Potem pa ga zopet vidi v družbi neznanke krasne ženske. — "Evo ti moje lepe ženske, ki me ljubijo, ker me nisi hotela ti!" zdi se ji, da ji to porogljivo pripoveduje. In kako blaženo se smehljata — mlada zakonca!

Izmučena in potrtja je vstala na vse zgodaj, da ne bi sanjala več teh bedastih sanj. Naglo se je oblekla, umila ter začela prebrati najnovejšo številko "Wiener Mode". Da bi šla na delo, je bilo še prezgodaj; — vse je še spalo v hiši.

A ko je gledala nekaj časa one slike, vzorce in načrte, ušle so jej misli zopet drugam, in jedva se je zavedla, že se je videla zopet na vrtu pod jablano, za njo pa je stal on ter ji govoril z mirnim, jasnim glasom, kakor bi sklepal kupno pogodbo za par volov: "Vi štirikdeset tisoč goldinarjev — jaz osemdeset tisoč. To je prav!"

Jezna je planila pokoncu in zalucila časnik v kot.

Moj Bog, ali res ne more misliti na ničesar več, kakor na tega suhopameca, na tega predrzneža! Kaj ji mari ta domišljavje! Menda je mislil, da se mu obesi kar okoli vratu, če ji pove, da ima nekako beraško graščino! — Hm!

"Rad vas imam", je dejal. — Je li mogoče? — Trikrat, štirikrat sta spregovorila par stavkov. Saj je jedva mesec dni doma! Ljubi jo, ta egoist! O, gotovo je prav grd egoist — ta kmet! Lepa je, izobražena kakor deset milj naokoli menda nobena druga, — in on bi jo imel rad za nekako dekoracijo svoje gajbe. — Ej, o kolikorih podobnih slučajih je že čitala v tistih romanu v institutu!

Tak prozajik! — Vi znate dobro kuhati, jaz pa še rajše dobro jem, zato vas vzamem. — Ona, fina gospica, pa naj bi se mu nato vrgla v naročje vsa srečna, kaj ne? — O, ne, nikoli ne! Koliko mož se nosi svet! Če pa ne bo nikogar boljšega, potem pa rajše ostane — stara devica.

Boga mi, da je moral biti baš tak njen prvi čestilec, — čestilec, o katerem je sanjala že toliko let! Njena dekliska domisljija ga je naslikala elegantnega, vitkega mladeniča, aristokratske zunanosti od nog do temena, lepega kakor Apolo, ponosnega kakor Mart in bogatega kakor Krez. — A ta? Zarobljenec je od pete do vrha! — Kje je vsa tista pozicija, katera mora objeti srečno oboževanko, ko ji s tresočim glasom, prihajajočim iz hrepenečega, ginčnega srca, ko na kolenuh, v prahu pred njo šepetajo čestilce: "Usmili se me, — osreči me, — sicer mi ni živeti!"

Ničed vsega tega. — Na sredi očitnega vrta, poleg hleva, v lepih zapovednih krasu so gojili terose, su maku krave, kjer so

rezgofali konji, zroči iz svojih jalij rumeni oves, naslonjen brez vsake olke na drevesno deblo, z obrazom tako strašno ledenim in neizrazovitim ji je dejal suho: "Ako ti je prav, bodi moja — gospodinja. — O, ni ji dejal: Bodi moja kraljica, moj angel! — Moja kuharica bodi, je dejal! — Če pa nečes, — no, meni je vseeno; poiščem si drugo, — kaj zato!"

Da, da, tako brezstridno, tako brezčutno ji je razkladal svojo "ljubezen" ta brezobzirni Rus, ki je vrhu tega še tako — grd! Zares, prav: grd je s tistimi belimi brkami ter s tistim zamorskim obrazom; života pa je zavajenega kakor medved! — Ne, njega ne bi hotela za ves svet. Fin, lep in postaven, črnih las in oči, pa belo polti mora biti njen bodoči soprog, — ali pa nič! Zakaj pa se ubijala na Dunaju toliko let z vsemi mogočimi vedami! — In lepa pa bogata je tudi. Ni je skrb, da bi ne dobila boljšega, ki jo boke oboževal, nosil na rokah kakor svoj najdragocenejši zaklad.

Nikdar še ni bila Ida tako marljiva kot tistega dne. Cel dan je neudrudno delala ter z namrščenim čelom tekala kakor najskrbnejša gospodinja od enega posla do drugega. Ni ji ni bilo prav, vse je grajala in popravljala.

"Kaj ji je vendar danes?" so se pomenkovali začudeni posli. — "Sicer je je bilo samo veselje, petje in šala, sedaj je pa naenkrat tako osorna. — Morda je bolna!"

"Veš kaj, Polona, — pojdimo obiskat gospoda Rusa! Odkar je popravil svoj gradič, nas je že večkrat vabil. Baš imam čas, kar pojdim!"

"Pa pojdim!" je odvrnila mati županja. "Tone naj ostane doma, mi pa..."

"Mama, naj pa ostanem jaz doma mesto Tonea!" se je oglašila maglo prebledela Ida.

"Ne, ti greš z nama", je določila Gradnička. "Nekaj dni sem si tako čudno blede. Treba ti je daljšega izprehoda v svežem zraku."

"Preveč se ženeš, idka! Saj ti ni treba toliko delati ter letati, — čemu namo pose! — Kaj ne damama?" je dejal ljubeznivo oče Gradnik ter, zaljubljen se smehljajoč, božal Ido po debelih kitah.

"Zares cela gospodinja je postala. Na knjige je došla pozabila, — čudno. Menda ni imela nikdar resničnega veselja do njih!"

Ida se ni upala ugovarjati; le nemo je poljubila svojo dobro mater, rekoč: "Nič mi ni, — prav zdrava sem."

In kmalu potem se je oblekla Gradnička v ružavo, pol volneno, pol svileno krilo, na glavo je delala staromodni slannik, Gradnik pa je pokril cilindar, kateri je nosil le o praznikih, in preko desne si je obesil črn povrsnik. Sicer je bilo šele sredi avgusta, a večeri so postajali vendar le malo hladni, zlasti za človeka, kateremu se preteka po žilah lena, stara kri. — In Ida? — I no, kakvo neki se je oblekla mlada, živahna in lepa Dunajčanka! — Sama nazivlje svojo nošo "šik"; reči pa se ji sme tudi: koketna, pikantna, zapeljiva...

Potem so šli. Bil je jasen dan in po njah ter travnikih je bilo nebroj marljivih delavcev in delavk.

V eni uri so bili na dvorišču Rusovega gradiča. — Truma kokaš, rac, puranov in golobov je kokodajskalo in kričalo pred vhodom. Na stopnicah pred širokimi durmi je stala majhna, debelna starka, ki je metala perjadi iz svojega predpasnika ječmena, ajde, prosa in koruze, vse zmešano. Okoli žene pa sta se lovila dva velika rumena in belopisana lovčka psa.

"Kuš, Bes. — kuš, Črt!" je vikala nad njima, kadar sta bila presilna ter sta strasila perjad.

Gradnikovi so obstali sredi dvorišča, zroči majhni prizor.

Na desni strani gradiča je stalo obširno, s škrliti krito podolgovato poslopje, hlev. Dvoja vrata so bila odprta; skozi ena sta se videla dva konja, skozi druga pa je stopil baš postaren hlapec s košem krme na plečih. Na levi strani pa je bilo nekoliko manjše, a višje ter istotako krito poslopje, pred katerim je snažil zal kočjaž z gobo in s eunjami veliko, novomodno kočijo.

V istem hipu je prišla skozi vežo mimo starke pri perjadi rdečelčna dekla razoglavila in vinko zavilanih rokavov. Lepod do kolena zapovednega krasu so gojili terose, su maku krave, kjer so

Zastoni.
poskušnja čaja

Pišite še danes po poskušnjo Father Mollingerjeva rastlinskega čaja, senzacija zdravniška iznajdba, hvaljena od bolnih ljudi po cel Ameriki, katerim je bilo zdravje povrnjeno.

Za zaprtje, reumatizem, nečisto kri, glavobol, kašelj in prehlad, za slabotne upadle ljudi, za trpeče na neprebravi, za nered v želodcu, ledicah, jetrah in mehurju, ni bolj primerne zdravila kot iz 15 raznih rastlin sestavljen Father Mollingerjev SLOVIT ČAJ.

Poslijte svoj naslov na dopisnici in prejeli boste BREZPLAČNI ZAVITEK, DA POSKUSITE PREDNO KUPITE. Mi bomo poslali brezplačno POPIS FATHER MOLLINGERJEVEGA ŽIVLJENJA, KATEREGA MORA IMETI VSAKA HIŠA. NASLOV:

Mollinger Medicine Co.
21 Mollinger Bldg.
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

meča in bosa, širokorazhojena stopala. Pod pazduho je tiščala leseno posodo, hoteča iti k vodnjaku sredi dvorišča po vodo. Široko je odprla svoji stekleni očesi, ko je ugledala Gradnikove, potegnili z ruskavo desnico preko svoje razkuštrane glave, preplašeno sikajoč: "Ješ, ješ, Reza, — glej no!"

"Oh, oh, županovi!" je hitela takisto starka, vrgla vse hkratu iz predpasnika med živali ter stekla gostom naproti. — "Oh, dober dan! Prosim, kar gori naj gredo, gospod so v kanceliji!" je dejala ter se prevladno klamljala.

Tedaj pa se je odprlo v prvem nadstropju okno in pokazala se je Rusova brkata glava.

"Pozdravljeni! — Prosim lepo, potrudite se še malo višje!"

Gradnikovi so stopili v grad. Na širokih, umetno zvitihi stopnicah jih je pričakoval Rus.

"Vendar enkrat!" je dejal veselo ter ljubeznivo stiskal županu in županji roko. Idi se je le nemo poklonil. Potem pa je zavpil dol po stopnicah:

"Reza, cenjeni gostje se bodo najprej v kanceliji malo odpočili, potem pridemo v salon."

"Ze prav, gospod!" se je odzvala starka in odšla brzih korakov.

Gostje so stopili v svetlo sobo, katere stene so bile pokrite z omarami, polnimi knjig in zvezkov. Ondi so sedli na zelene, staromodne, a zato tem praktičnejše fotelje.

"Prav upejala me je pot. Saj veš, starec hoditi z mladino!" je del Gradnik ter se komodno naslonil v širokem, mehkeem naslonjaču, brisajoč si potno čelo.

"Zakaj se niste rajše pripeljali? Pot je vroča, prašna, brez senice..."

"Ej, človeku dobro de malo gibanja, pa Ida je rekla, da..."

"Jaz nisem ničesar rekla, pa..."

"Jaz sem rekla, da bo godil Idi malo daljši izprehod, ker je nekaj dni nekam bolna..."

"Oh, ne, mama, prav zdrava sem!" se je branila Ida in svoje glavno ogledovala veliko Rusovo knjižnico, pa rdela od jeze in zadrege.

"Tudi meni se zdi gospica popolnoma zdrava", je potrdil Rus, vide njeno stisko.

Potem so govorili o kupčiji, kmetiji, živinoreji, o zdravju, vremenu itd.

Nato jih je povabil Rus, da si ogledajo gradič. Pred pol letom ga je kupil od ubožanih dedičev nekega barona v zelo zanemarljivem stanju. Rus pa je najel trop zidarjev, mizarjev in slikarjev, ki so mu poslopje v par mesecih prenovili, da je bilo sedaj kakor novozidano.

Poleg pisarne je bila obširna sobana visoko obokanega stropa z velikim lestencem in s starimi fresko-slikami, kazočimi ljubavne scene grških boginj in bogov, ter s hrastovim, v pristno german-skem slogu izdelanim pohištvom. Skozi četvero visokih, koničastih oken je prihajala obilna svetloba. (Dalje prihodnjik).

Širom Amerike

Virginia.

Srečno mesto!! Obiskal nas bo zopet "subaški" guvernir Charles Hall iz Los Angeles, Cal., ki nam je že od prej znan kot zagrižen zagovornik prohibicije.

— Edvard De Mase, Italijan iz McKinley, obtožen oskrunjenja a amerikanske zastave, je bil od sodnika Carry oproščen, ker je manjkalo dokazov za obtožbo.

Mož živi že devet let na McKinley in je spoštovan od vseh. Nikdar še ni imel kake sitnosti niti s sodnijo niti z ljudmi.

— Slučaj Matt Kostanjška, še ni končan. Mestni odbor je imel tajno sejo, pri kateri se je odločilo da uvede preiskava o mogočem podkupljenju mestnih očetov. Nekateri mestni očetje so namreč glasovali za to, da se omenjenemu dovoli gostilničarska licenca, akoravno je župan proti temu ugovarjal.

— Vratarji ali janitorji tukajšnjih javnih šol so poslani na šolski svet prošnjo za povišanje plače. Šolski svet je prepustil zadevo v pretres posebnemu odboru.

— Družba Rdečega križa je napravila za ohranitev tukajšnjim mladeničem, ki gredo v vojno službo, banket v mestni dvorani. Izmed pet mladeničev, ki so pristopili kompaniji F v Evelethu, sta dva Slovence: Leo Strah in Matt Smuk. John Levstik se nahaja v mornarici.

Joliet.

Stanje Johna Petruša, roekdalca hrvatsko-slovenskega trgovca, ki je bil resno ranjen v nedeljo proti večeru, ko ga je konj udaril je bilo neizpremenjeno in še vedno resno. Petruša je bil s kopitom udarjen v obraz, ko je poskušal vjeti konja na pašniku.

— Hudo bolan je rojak John Hribar, ki leži v svojem domu na Clement St. že od jeseni v postelji. Bolezen se mu je začela z nado in se je potem razvila v vodenico, tako da je revež po nogah in spodnjem delu života ves otečen. Mož je prileten. Bolehati je začel še pred tremi leti.

— Pogreb rojaka Antona Rolih, 103, Indiana Ave., ki je umrl v 39. letu svoje starosti zvečer v Silver Cross bolnišnici, se je vršil v soboto dopoldne. Pogrebni izprevod se je pomikal od hiše zalostni, 208 Jackson St., kjer je bilo truplo na mrtvaškem odru v stanovanju g. Lonis Rolih, starejšega brata pokojniškevega, v slovensko cerkev, kjer je bila ob 9. uri črna sv. maša, in potem v avtomobilu na slovensko pokopališče.

— Udeležilo se je pogreba med drugimi tudi lepo število članov Slov. podp. društva sv. Barbare, št. 95. Krasne vence so položili na krstir in dr.

— Družina Rolih, Mr. Mary Grčar, družina M. Škola, družina J. Sveto mašo zadušnico je služil Rev. John Plevnjak. Pokojnik je umrl vsled zastrupljenja krvi.

— "Joliet Evening Herald-News" poroča:

John Tušek, 21 let star, "an Austrian", ki pravi, da je doma iz San Antonio, Texas, je bil aretiran kot "draft slacker" davi po kapitanu Corcoranu in patrolmans Delaney, ker se ni registriral. Namisljeni "slacker" ali zamudljivec je bil izročen šerifu Schollu, kateri je obvestil zvezna oblastva. Tušek je prišel v Joliet pred tremi tedni. V neki družbi se je baje bahal, da se ni registriral.

Chicago.

Pred kratkim je umrl v chieaški bolnišnici sv. Antona, previden s sv. zakramenti, član društva sv. Štefana, št. 1, K. S. K. J. George Rovtar. Nemila smrt mu je pretrgala nit življenja v njegovi najlepši mladeniški dobi 26 let. Pokojni brat je bil rojen v fari Selca na Gorenjskem; semkaj v Ameriko je prišel še kot deček.

K njegovi bolniški postelji in na njegov pogreb sta prihitala oče in mati. Franc in Ana Rovtar iz farne v-Michiganu, katerim se je srce topilo žalosti nad izgubo njihovega draga, jim sina. Pogrebni Anton Linhart je prepeljal truplo pokojnika na dom njegovega brata Mr. Frank Rovtar v Cicero, Ill., kjer so ob krsti žalovali oče in mati, brata Anton in Frank.

Posebno naznanilo.

Doktor Cowdrick, največji specialist, je prinesel s seboj v Cleveland vse svoje sodobne stroje za zdravljenje bolnih moči in žen. Tukaj bo nadaljeval isti uspešni način zdravljenja, kakor ga je uporabljal v najboljših klinikah v Evropi. Poleg tega ne računa nič na navzete in prebiste vsako bolno osebo s X-zarki brezplačno, ako se pusti potem pri njem zdraviti. Vseeno je, kdo in kako Vas je zdravil, ali kako dolgo ste že bolni; pridite k temu velikemu specialistu in pokazite mu, kaj more za Vas storiti.

Ali imate

bolečine v želodcu; ali imate katar: bolečine na ledvicah, ali v mehurju, na jetrah? Revmatizem, glavobol, zaprtje? Nečisto kri, bolečine in težave. Slabost, nervoznost, ohemoglost, kilo, kašelj, slaba pljuča, privatne bolezni itd.

Vaša

priložnost. Sedaj imate priložnost, da vprašate za svet velikega specialista, ki Vas preizkusi natanko s X-zarkom. Še nikoli ni nudil tako lepe prilike bolnim močim in ženskam v tem mestu. Nujno Vas pozivljamo, da nas takoj vprašate za svet. Ne čakajte; odlašanje je nevarno.

ZA \$1000.00 X-ZARKOV SE RABI ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE
AKO STE BOLNI.

Pridite takoj in pustite se natanko preiskati po tem specialistu; potem boste vedeli za Vašo pravo bolezen in ako morete ozdraviti. Njegov uspeh in dober glas je posledica vnešne preiskave in učenih metod, katerih se poslužuje v vsakem slučaju. Njegovi različni stroji, katere je nabral s vseh delov sveta, tvorijo najpopolnejši in najboljši urad v tem mestu. Tukaj morete najti mnogo čudodelnih strojev, ki dosežejo svoj namen, ko vse drugo ni več pomagalo. Je vseeno, kaka je Vaša bolezen; ako zdravnik najde, da je ozdravljiva, se boste prepričali, kakor hitro Vas prične zdraviti, da ste na poti boljšanja in stalnega zdravlja. Zdravnik ne mara Vašega težko pridruženega denarja, ako niste dosegli popolnega uspeha. Oglasite se pri njem in povejte mu svojo bolezen privatno in zaupno.

DOCTOR COWDRICK, Specialist

2047 East 9th Street 4th Floor Betw. Euclid & Prospect, Cleveland, O.
Uradne ure: ob delavnikih od 9. ure zjutraj do 2. zvečer. Ob nedeljah od 12. do 1.

sorodniki in njegovi mnogi prijatelji in znanci iz mladih let. — Umrl je vsled bolezni v hrbitišču.

Pri spahnenju in zdrobljenju

vdržite takoj s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Vrabi je 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače zdravilo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35. in 60c v lekarnah in naravnost od

R. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

MINEKS STATE BANK,

Chisholm, Minn.,

se vam vpludno priporoča za vse bančne posle, kakor čekovni promet, hranilne vloge in zavarovalnino.

Nasha banka je pod strogim državnim nadzorstvom in vse vaše vloge so pri nas absolutno varne. Plačujemo po 3% od hranilnih vlog. (19—6 v 2 d)

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne navzete v vseh vojskih zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate družino, bo potrebno nabaviti pohištvo in kuhinjsko opremo ako se hočete nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki priporočam svoje veliko prodajalno, kjer dobite vse kar le potrebujete. Pri meni imate vedno poteno in zanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se neveste kam obrniti, pokličite na telefon Princeton 1381 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom poslal en avtomobil po vas. Ako pa vzamete pocestno karo se peljite s St. Clair karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov:

A. GRDINA,

6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pri meni se lahko dobi letni za 20c poštinih znamk.

Kadar je kako društvo namenjen kupiti bandoro, zastavo, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, veržice, privzake, prstane itd., ne kupite prej nikdar, da tudi nas za cene vprašate. Uprisanje Vas stane le 2c. pa si boste pritrnili dolarje.

Cenike več vrst pošljamo brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO.,

456 Chestnut St., CONEMAUGH, PA.

MIKE BRUNO je napravil \$165.09 v dveh tednih.

PENN-MARY COAL COMPANY v Heilwood,

